

DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVIII. évfolyam 30. szám — 1941 február 6 csütörtök — Ára: 12 fillér

A Duna áradása veszélyezteti a budapestkörnyéki községeket

Két község lakóit kilakoltatták — Attól lehet tartani, hogy a víz előnti az albertfalvai OTI-kertvárost és a Hangya gyárát
Bonczos államtitkár a dunai árvízvédelem kormánybiztosa

Budapest, febr. 5. A kormány titkár Bonczos Miklós dr. államtitkár a Dunán közvetlenül fenyegető árvízveszély elleni védekezés kormánybiztosává nevezte ki. Ez a kinevezés az árvíz elleni védekezésben érdekelt összes szervek leghatékonyabb együttműködésének biztosítása végett mutatkozott indokoltnak, a kormánybiztos személyének kiválasztásánál pedig döntőleg esett latba az a gyakorlat, amelyet Bonczos Miklós államtitkár a tavalyi árvíz elleni védekezés alkalmával e téren szerzett és a közbizalom, amely ebben a tekintetben személye felé irányul. A megbízás ideiglenes jellegű és csak a dunai közvetlen árvízveszély tartamára szól.

A Duna nagymértékű áradása következtében fenyegető veszélybe kerültek a Budapest környékén levő községek. Növelte a veszélyt az a körülmény, hogy a víz a tavalyinál is magasabbra emelkedett.

Albertfalvát fenyegető veszély hírére Bonczos Miklós államtitkár árvízvédelmi kormánybiztos rögtön a helyszínrre sietett és személyesen vette át a védelmi munkálatok irányítását. Az árvízvédelmi kormánybiztos a következőkben világitotta meg az albertfalvai helyzetet:

— Albertfalván a helyzet veszélyes. Itt ugyanis a töltés koronájával egy magasságban áll a víz, a védekezés csak homokzsákokkal lehetséges. Albertfalva fekvése mélyebb, mint a víz szintje s ha az első gát védelmét fel kell adni, a melyben fekvő részeket teljesen előnti a víz és víz alá kerül Albertfalva legújabb épített része, az OTI kertváros és a Hangya gyára.

— Ami a védelmet illeti, munkarésben nincs hiány. Délután hat óráig 200 munkaszolgálatos, két árkászszakasz, egy utászszakasz, kétszáz gyárimunkás dolgozott a töltés védelmén. A munkavezetők előrelátása folytán kedd déltől szerda estig egy kb. 3 km-es nyulgátat emeltek. Szerda délután a gát két helyen csúszott meg, azonban sikerült a víz beáramlását megakadályozni. A védelmi munkálatok céljaira a Hangya 20 tehergépkocsit boesátott rendelkezésre 5000 homokzsákkal együtt. Ezekkel a homokzsákokkal sikerült egyelőre az átfolyást megakadályozni. Az esetleges vízemelkedés nem jelentene nagyobb veszélyt, mert ellene már készen állanak a nyulgátak. A veszély abban rejlik, hogy a töltés anyaga a tartós magas vízállás miatt meglazul és attól lehet tartani, hogy az egész gát szétomlik. Az árvízvédelmi kormánybiztoság minden

tőle telhetőt megtesz a veszély elhárítására. Hangsúlyozni kell azonban, féltő, hogy a gát nem tudja tovább visszatartani a nagy víztömeget, mert teljesen meglazult. Bonczos kormánybiztos az általános helyzetről még ezeket mondotta:

— Adonyban a gátakat megerősítették, azok még egyelőre ellentállnak az áradatnak. Erdén a helyzet igen veszélyes volt, a tavalyi helyzet következtét be. Erdén három ház összeomlott. Igen sok ház megrepedt. Százhalom és Dunafüred lakóit kilakoltatták. Ezek-

ben a községekben a házak még nem omlottak össze. Eresiben az elmúlt napok folyamán voltak gátszakadások, a házak megrongálódtak. Ráckeven a helyzet változatlan. Közvetlen veszély nem fenyeget.

Ejjel jelentik: Nagytétényben pillanatnyilag megnyugtató a helyzet, az eddigi gátszakadásokat kijavították. Több mint ezer ember egy század katonasággal dolgozik a község védelmén. A községben egyébként nyulgátakat is emeltek. Ha ez nem volna, akkor Nagytétény ma víz alatt állana. A közsé-

get még a vasúti töltés is védi. A víz néhány cm-es apadásával a pillanatnyi veszély elmúlt s ez alatt az idő alatt, amíg közvetlen veszély nem fenyeget, előkészületeket tesznek a töltésnek a további áradás ellen való biztosítására.

Budafokon az úgynevezett Leventeárok vezeti le a vidék egy részének esapadékát a Dunába. Amikor a Duna szintje emelkedett, magasabb lett a levezető árok szintjénél, a gátat védő árkot elzárták, nehogy a Duna vize előntse ezt a környéket. Reggel ezt a gátat a Duna vize áttörte és a víz behatolt az árokba, amelynek véli gátjai alacsonyabbak, mint a dunai gátak. Számos teherautóval vitték a szükséges anyagot a védőgát emeléséhez és a katonaság segítségével sikerült a levezetőárok gátját oly magasra emelni, hogy a víz a város belterületére nem törhetett be. Albertfalva környékén a víz átszivárgott a gáton, de az OTI telepet jelenleg közvetlen veszély nem fenyegeti.

ÁTALAKUL A FRANCIA KORMÁNY

Az új kormányban hír szerint Laval lesz a külügyminiszter, Darlan tengernagy a belügyi és Huntzinger tábornok a nemzetvédelmi miniszter? — Petain rendkívüli minisztertanácsot hívott össze
Befejezés felé közeledik a Roosevelt-javaslat vitája

A francia kérdés megoldása valóban küszöbön áll. Erre vall, hogy Vichyben szerdán délután Petain tábornagy elnöklésével rendkívüli minisztertanács ült össze.

Vichyi jelentés szerint Darlan tengernagy tegnap Vichybe érkezett és hosszasan tárgyalt Petain államfővel. Darlan már csütörtökön visszaindul Párisba. Politikai körökben arra számítanak, hogy a vichyi kormányt átalakítják és az új kormányban ismét Laval lesz a külügyminiszter. Darlan tengernagy a belügyi, Huntzinger tábornok a nemzetvédelmi tárcát kapná meg. A francia-német együttműködés tekintetében egyébként folytatódott a tárgyalások, amelyek külön gazdasági és diplomáciai téren mozognak, miután francia részről nem kívánják feuntartani azt az eddigi magatartást, hogy a tengelyhatalmak és Anglia közötti viszályban a megfigyelők álláspontjára helyezkedjenek.

Berlini távirat szerint a vichyi helyzettel kapcsolatban a Wilhelmstrassen kijelentették, hogy a francia belpolitikai események tekintetében továbbra is tartózkodnak az állásfoglalástól. Német politikai körökben mindamellett úgy tudják, hogy a francia belpolitikában megkezdődött a tisztulási folyamat.

A ROOSEVELT-JAVASLAT VITAJA

Befejezés felé közeledik Washingtonban a Roosevelt-féle felhatalmazási és hadianyagkölesön törvényjavaslat vitája, mely tovább folyt úgy a képviselőház plénumában, mint a szenátus külügyi

bizottságában. Vorys köztársasági képviselő a plénumban tartott beszédében arra a kérdésre fektette a fősúlyt, hogy korlátozott vagy korlátlan segítséget akar-e nyújtani az USA Angliának. A korlátlan segélynyújtás azt jelentené, hogy amerikai csapatokat is küldenek Németország ellen. A továbbiakban Vorys azt hangoztatta, ha ezt a törvényt két évvel ezelőtt terjesztették volna be, a demokráta párt lett volna az első, amelyik elutasította volna. Közben azonban a németek legyőzték Franciaországot és attól kell tartani, hogy az USA jelenlegi kormányzati rendszere is veszélybe kerülhet. Ilyen körülmények között, — Vorys szerint — már csak a háború további kiterjesztésének megakadályozása érdekében is el kell fogadni a Roosevelt-féle javaslatot.

ANGLIA KÖTELEZETTSÉGEI ÉS FLOTTÁJA IRÁNT ERDEKELŐDNEK WASHINGTONBAN

Washingtoni jelentés szerint: a szenátus külügyi bizottsága elhatározta, hogy megkérdezi a külügyi hivatalt, vállalt-e Anglia bármilyen „végleges kötelezettségeket” az Egyesült Államokkal szemben a brit hajóhad használatára vonatkozóan az Anglia számára nyújtandó amerikai segítség ellenszolgáltatásaként.

Hull külügyminiszter a sajtóértekezleten nyilatkozott a szenátus külügyi bizottságának Vandenberg szenátor indítványára hozott határozatra, amelynek értelmében a bizottság felvilágosítást

ker a külügyi hivataltól, vajjon az angol megsegítésről szóló törvényjavaslat benyújtásával kapcsolatosan az Egyesült Államok kormánya kapott-e Angliától megnyugtató kijelentéseket az angol flottára vonatkozóan. Az Egyesült Államok kormánya — mondotta Hull — csak egy ízben kapott ilyen megnyugtatót, még pedig az annak idején közte és Churchill között történt és nyilvánosságra hozott jegyzékváltás alkalmával, amelyre akkor került sor, amikor 50 amerikai rombolót adtak át ekkoriban az amerikai véderőnek átengedett támaszpontokért.

WILLKIE HAZAINDULT

Willkie, aki most útban van hazafelé az Északamerikai Egyesült Államokba, szerdán az esti órákban Lisszabonban érkezett.

MIÉRT JÁRT WILLKIE DUBLINBAN

Washingtonban általában a vélemény, hogy Willkie azért kereste fel De Valerát, hogy megtudja tőle, mi az álláspontja az irországi támaszpontok átengedésére irányuló angol kezdeményezés kérdésében. Egyes lapok azt hiszik, hogy Willkie azt is megkérdezte De Valerától, hogy mit szólna ahhoz, ha az Angliának szánt hadianyagszállítmányokat amerikai hadihajók kísérnék Irországba.

A Newyork Post londoni tudósítója ezzel kapcsolatban annak a véleményének ad kifejezést, hogy az ír kormány mostani magatartása mellett Anglia csak erőszakkal tudná megszerezni a szükséges

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

irországi támaszpontokat. Ezzel szemben az ir kormány aligha tudná elutasítani az Egyesült Államok kormányának esetleges javaslatát, amelyek azt kérik, hogy engedje meg az ir kormány amerikai rombolók bebozátását az ir kikötőkbe. Jogilag ennek a kérdésnek teljesítését nem lehet megtagadni, mert hiszen úgy az Egyesült Államok, mint Irország semleges államok. A »New York Post« a továbbiakban azt írja, hogy Willkie minden bizonnyal közvetlenül próbált Dublinban az angol és az ir kormány között. Más forrásból származó amerikai lapjelentések megerősítik, hogy Willkie angol javaslatokat vitt Dublinba.

Altalában véve De Valerával folytatott megbeszélése során szóragyegre hozta a háborúval kapcsolatban elfoglalt ir álláspont egész kérdéskomplexumát. Olyan hírek is vannak, hogy Willkie amerikai felmérészámítványokat is felajánlott az ir kormánynak.

AZ AMERIKAI LÉGIÓ KÜLDÖTTSEGE LONDONBAN

Az amerikai légió négytagú küldöttsége szerdán reggel repülőgépen Lisszabonon át elindult Londonba. Az amerikai küldöttség Anglia polgári nemzetvédelmi módszereit akarja tanulmányozni. Ugyanezen a repülőgépen indult el Európába Grey, az Északamerikai Vöröskereszt Egylet képviselője is. Grey Finnországban a közéleti helyzetről akar tájékozódni.

DOWDING TABORNAGY,

az angol léghaderő parancsnoka, az amerikai repülőgépekhez felhívást intézett, melyben arra kéri a gyárakat, hogy minél több olyan vadászgépet gyártsanak, amelyeknek sebessége legalább óránként 400 km., és 20 mm-es ágyúval van felszerelve, mert csak ilyen gépeket vehetnek hatásosan harcra a nagyszerűen álcázott német bombázók ellen.

BAGRIANOV BOLGÁR FÖLDMŰVELESÉGI MINISZTER

visszalépésével kapcsolatban a Wilhelmstrassen kijelentik, hogy a visszalépés okairól, amelyekről Filov miniszterelnök kijelentette, hogy belpolitikai természetűek, részleteiben még nincsenek tájékozottak. Egyébként azonban Bagrianov a birodalomban, amelyet csak nemrégiben látogatott meg, nem idegen és személyi szimpátiát élvez.

A JAPAN AMERIKAI VISZÁLY még jobban kiéleződött annak következtében, hogy Japán közvetítő szerepet vállalt a Sziám és Indokína közt kitört konfliktus elsimításában, amivel kapcsolatban állítólag különleges engedményeket kötött ki magának.

A Japánnal való viszony további megromlásának tartják Rooseveltnek azt a szándékát, hogy a legközelebbi napokban újabb árucikkeket vesz fel a kiviteli engedélyhez kötött cikkek jegyzékébe. Hír szerint a benzín és a gyapot is szerepelni fog ezen a jegyzéken. Mindkét áru fontos kiviteli cikk Japán és Oroszország számára.

GAZDASÁGI HADVEZETESI SZERVET LÉTESÍT AZ USA

Az Egyesült Államok kormánya ezzel a tervvel foglalkozik, hogy rövidesen felállítja a gazdasági

hadvezetés szervét (Federal Economic Defense Committee). Ez a szerv lehetővé tenné az Egyesült Államoknak, hogy támogassa Angliát a tengelyhatalmak ellen folytatott gazdasági harcában. Igen széleskörű teljhatalommal ruháznák fel és többi között módot nyújtanak a kormánynak arra, hogy korlátlanul ellenőrizze az Egyesült Államoknak a külországokkal fenálló gazdasági kapcsolatait, — mondja egy newyorki jelentés.

AZ AFRIKAI HADIHELYZET

Mint az olasz sajtó egyértelműen megállapítja, hogy az angol hadvezetéség egyre nagyobb erőket dob az északi és keletafrikai frontokra és tekintet nélkül a veszteségekre, előre küldi csapatait, nyilván azért, hogy legalább Afrikában megjavítsa helyzetét,

mielőtt még a tengelyhatalmak nagy katonai akciói megindulnának. A nagybárára gyarmati csapatokból álló brit haderő ennek ellenére is csupán lépésről lépésre halad és Bengázitól még éppoly messze van, mint az eritreai tengerparttól. A számszerű kisebbségben lévő olasz csapatok ellenállása különösen a cirenaikai hadszíntéren tartóztatta fel a nyemomást s az indiai és ausztráliai csapatok csak tegnap érték el a Dernától mintegy 80 kilométerre lévő Cirene kis kikötővárost.

Nehezebben áttekinthető helyzet a szudáni—abesszin és a kenyai—abesszin frontszakaszon. A szudáni Galabat felől abessziniai területre hatolt brit csapatok a Tana tó felé nyomulnak, míg a Kenyában előretolt angol különítmények észak felé akarnak utat törni.

A képviselőház több hozzászólás után elfogadta a nemzetiségű érület védelméről szóló javaslatot

A bejegyzett 89 interpellációból huszonkettőt mondtak el

A képviselőház tegnap a nemzeti érület büntetőjogi védelméről szóló javaslatot tárgyalta. Huszovszky Lajos előadó a javaslat főbb irányelveit ismertette. Aki valamely nemzetiségre nézve jelesítő kifejezést használ, vétséget követ el, amelyet hat hónapig terjedhető fogházzal lehet büntetni. Ha sajtó útján vagy más nyilvános módon követték el a cselekményt, a büntetés egyévi fogházig terjedhet. A javaslat nem gyengeségből, hanem történelmi hivatásdatunk által adott biztonságérzetből fakad.

Vajna Gábor (nyilas) szerint az ő hasonló javaslatukat hazafiatlanságnak minősítették. Azt kívánta, hogy a javaslat címében és szövegében „nemzetiség” kifejezés helyett a „népcsoport” kifejezést használják.

Mikó József (erdélyi képviselő) általános helyeslés között állapítja meg, hogy a javaslatot még akkor benyújtották, mikor az erdélyi részek még román uralom alatt állottak. Huszonkét évig küzdött a magyar kisebbség Romániában egy hasonló törvényért, de minden eredmény nélkül, 1936-ban, mikor Mussolini Magyarország revíziós igényei mellett emelt szót, egy román lap erdélyi Szent Bertalan-éjszakát követelt. Bethlen György bűnvádi feljelentést tett a cikkirő ellen, de a román bíróság nem találta ebben a cikkben nemzetiség elleni izgatást. A

Népszövetség is a román bíróság álláspontjára helyezkedett. A javaslattal szemben az az egyetlen aggodalma, hogy egyesek nemcsak élni, de visszaélni is tudnak majd vele.

Homiczkó Vladimír (ruszin képviselő) részletesen ismertette az első világháború előtti nemzetiségi kérdést. Ezután általános tetszés között jelentette ki, hogy van olyan nemzetiség is, amely be akar illeszkedni az állam kereteibe és nem akar egy szomszédállamhoz csatlakozni. A ruszin nép ilyen. A javaslatot elfogadta.

Közi-Horváth József (keresztény-párt): Magyarországon nem nyomták el a nemzetiségeket, a liberális érában sem érte őket komoly sérelem. Nem egy esetben egyenesen előnyös helyzetet jelentett a nemzetiségi származás. Gazdasági téren is kitűnően érvényesültek a nemzetiségek. Intő szóval fordult a nemzetiségekhez a népcsoportelméletek túlzásai ellen.

Rádócsay László igazságügyminiszter válaszolt az elhangzott felszólalásokra. Vajna Gábornak azt felelte, hogy a „nemzetiségi” helyes kifejezés, minden más csak fogalomzavarra vezet. Homiczkó Vladimírnek válaszolva, részletesen felsorolta az 1868 óta alkotott törvényeket, amelyek a nemzetiségek érdekeit védik.

A Ház a javaslatot általánosságban elfogadta.

Interpellációk

Ezután áttértek az interpellációkra. Pápay István interpellációjában kérte a kereskedelmi minisztert arra, hogy a ruházati és közszükségleti cikkekkel való kereskedést vegyék ki a zsidók kezéből és juttassák keresztények kezébe. Egry Zoltán a szarvasmarhatenyésztés előmozdítása céljából tenyészbírák állami kezesébe való vételét sürgette. Bárczay János földművelésügyi államtitkár: Nemesak apaállat-beszerzésével és ezzel az állomány javításával, hanem üsző-akcióknak a rendezésével is segítségére kell sietni a gazdáknak. Forster György a kőbor cigánykérdés megoldását kérte. Bárczay János államtitkár válaszában kijelentette, hogy ismeri a probléma fontosságát és a maga részéről szorgalmazni fogja a cigánykérdés megoldását illetékes helyen.

Pápay István a tiszántúli hegyközségek sorsát tette szóvá. Bárczay államtitkár rámutatott arra, hogy az ország és a fogyasztók közönség érdeke, hogy elsősorban a borvidékek rentabilis termelését biztosítsák. Prokopetz József a cukorrépa árának helyenkénti keseredéses kifizetését kifogásolta. Tatár Imre pedig a pestvármegyei vízárok kérdését tette szóvá. Bárczay államtitkár ifj. Tatár interpellációjára válaszolva kijelentette, hogy földmü-

velésügyi miniszterium mindent megtesz a kérdés megoldására. Tóth János kérte, hogy a jövőben legalább 4 pengőt fizesse a cukorrépa mázsájáért. Gaál Csaba a miniszterelnökhöz és a honvédelmi miniszterhez interpellált az „Erdélyi-induló” tárgyában. Krantz Raymond a bőrelosztás és maximális árak túllépése tárgyában interpellált. Tauffer Gábor a fenyegető munkanélküliség ellen előzetes intézkedéseket sürgetett. Az interpellációkat kiadták az illetékes minisztereknek. Gruber Lajos három dorogi bányászasszony internálásának megszüntetése tárgyában, továbbá a szociáldemokrata párt által terjesztett németellenes röpiratok tárgyában mondott el két interpellációt, amelyeket kiadták az illetékes minisztereknek.

Ezzel az interpellációkat befejezték. A bejegyzett 89 interpellációból huszonkettőt mondtak el, a többi nagyrészt elhalasztották.

— Megtámadta haragosa és bottal úgy fejbevágtá Krizsán János 32 éves napzámos, Kigyó uca 26. szám alatti lakost, hogy fején zúzott sebet szenvedett és ajka felrepedt. A mentők résztesítették elsősegélyben, majd a sebesülti klinikára szállították.

APOLLO filmszínház.

Minden nap!
Tolnay, Jávör, Gózon, Mály
**A szerelem
nem szegyen**
vigjátékban.

Állampolgársági egyezmény Magyarország és Szlovákia között

Budapest, február 5. A magyar királyság és a szlovák köztársaság között az egyes állampolgársági kérdések kölcsönös rendezése tárgyában egyezményt írtak alá. Az egyezmény Magyarországon a szlovák, a köztársaságban pedig a magyar nemzetiségű hontalan személyek állampolgárságát kielégítő módon rendezi és kölcsönös megértés szellemében megoldáshoz juttat számos egyéb olyan kérdést, amelynek rendezetlen volta eddig az érdekeltekre jelentős jogi és gazdasági hátrányokat vont maga után. Az egyezmény a megerősítő okiratok kiadását követő 15. napon lép életbe.

Időjárás

A Kárpátok medencéjének nyugati és északi részén még megmaradt a hidegebb, szárazföldi levegő s az esti órákig ismét elárasztotta az egész Dunántúlt, valamint a Duna-Tisza között. Jólás: Északi szél, főképpen keleten még eső, egyebütt helyenként még havazás, sok helyen köd. A hőmérséklet csökken.

— Lord Lloyd meghalt. Lord Lloyd angol gyarmatügyi miniszter, akinek betegségről tegnapi éjjel érkezett jelentés és akinek állapota válságosra fordult, tegnap meghalt.

— KÖNYV. Verhetetlenül érdekes... Könyvek jönnek és tűnnek, de a közönség példátlan érdeklődése változatlanul kitart a népszerű Pengős és Felpengős Regények mellett. Az okát ennek maga az olvasó ismeri legjobban: tudja, hogy ezek a könyvek verhetetlenül érdekesek. A most megjelent Pengős kötet is, MacDonald „Bilincs”-e, amely egy kastély előkelő lakóinak izgalmas napjait írja le, csupa érdekesség, csupa megfejtésre váró rejtelem. De nem áll mögötte az érdekesítő tartalom dolgában a két új Felpengős sem. A legteljesebb élvezetet kínálja Scariett regénye „Az árúház pókja”, amelyben két ikerleány elragadóan kedves történetét szövi a sors, nemkülönben a detektívirodalom amerikai mestereit is túlszárnyaló olasz Angells könyve, a misztikummal teljes „Túlvilági jóslat”. A legnagyobb várakozást is kielégíti majd a február közepén megjelenő Pengős Regény: „Ketten a viharban”, amelyben izgalmas lelki küzdelmek keretében mutat be egy, az olvasó előtt alig ismert világot a hírneves Max Brand.

Vígyszínház mozgó

A legvidámabb új magyar film:

Hétszilvafa

A legjobb zenés vigjáték!

Főszereplők:

TURAY IDA, SZILASSY LÁSZLÓ, CSORTOS, MÁLY GERŐ, VASZARY PIRI, KISS Manyi, BERKY LILLI, BILLES, Maklár.

Bemutató mai

A Páll söröző emeleti terme

reggel 2 óráig nyitva

Változatlan polgári árak

Német hadijelentés

A német véderő főparancsnokság jelentette: Egy hadihajó tengerentúli vizeken negyvenezer tonna ellenséges hajtóteret süllyesztett el. Egy távolsági harci repülőgép Irországtól nyugatra egy 4500 tonnás felfegyverzett kereskedelmi hajót süllyesztett el. Egy másik hajót Skócia keleti partján bombatalálatokkal süllyesztettünk el.

London mellett alacsonyán leereszkedve bombákat dobtunk egy repülőterre, egy földönálló repülőgépet kigyújtottunk. A Földközi tengeri térségben a német harc repülőgépek támadásai a keddi délutáni órákban két máltai repülőter ellen irányultak. Nagy ürméretű bombák hangárokat, repülőgépeket pusztítottak el, nagy tüzeket okoztak. Egy löszerraktár a levegőbe repült.

A rossz idő ellenére harci kötelékek sikeresen dobtak robbanó és gyújtóbombákat Közép-Anglia fegyverkezési üzemre, valamint kelet és délkelet Anglia hadicéljaira, repülőtereire vasúti berendezésekre.

Az ellenség kisebb egységei kedde virradó éjjel Nyugat-Németországban gyújtóbombákat dobtak le. Az okozott kár csekély, csupán Düsseldorf belsejében pusztultak el lakóházak bombatalálatok és tűz folytán. A polgári lakosság veszteségei öt halott, 24 sebesült. Az ellenség három repülőgépet vezetett, három saját repülőgép nem tért vissza.

ANGOL REPÜLŐK BEREPLÉSÉT MEGSZÁLLOTT FRANCIA TERÜLET FELÉ MEGAKADÁLYOZTÁK

Berlin, febr. 5. (Német TI) Brit légi kötelékek Calais mellett kísérletet tettek, hogy berepljenek a megszállott francia terület fölé. A megfúszult kísérlet során szerdán délután németek, összesen 17 angol repülőgépet lőttek le. 15 repülőgépet a német vadászok, ketőt a légelhárító tüzérségek. A német vadászokötteleknek nem volt veszteségük.

Olasz hadijelentés

Az olasz haderő főhadiszállásának jelentése: A görög arcvonalon visszavertünk egy ellenséges támadást. Az ellenség érzékeny veszteséget szenvedett. Igen sok foglyot ejtettünk s fegyvereket zsákmányoltunk. Észak-Afrikában mind a két fél légi tevékenységet fejtett ki. Angol repülőgépek bombázták Bengázit.

Kelet-Afrikában az északi arcvonalon csapataink megtámadták ellenséges erőket, amelyek új védelmi vonalunkhoz közeledtek. Az ellenség veszteséggel visszavonult. A déli arcvonalon csapataink heves harc után — amelynek során jelentős veszteséget okoztak az ellenségnek — visszavonultak egy előretolt állásunkból a Stefánia tó felé.

Légi erőink heves támadó tevékenységet fejtettek ki. Ellenséges repülőgépek bombázták Eritrea néhány helységét. A benszülőttek között néhány áldozata van a légítámadásnak. Két angol gépet lelőttünk.

Az Égei-tengeren február 4-re virradó éjjel ellenséges repülőgépek bombáztak le egy repülőterünkre, amelyen némi anyagi kárt okoztak. A német repülőhadtest gépei megtámadták a micalai és a halfari repülőtereket, melyeken hangárokat és kaszárnyákat vettek célba. A támadások során robbanások és tüzek keletkeztek.

— Olesőbb lett a spanyol kenyér. A spanyol közlekedési főbiztosi hivatal bejelentette, hogy a kenyér árát azonnali hatállyal 20 százalékkal csökkentik.

Bárdossy László, az új külügyminiszter letette az esküt és átvette hivatalát

Csáky szellemét idézte első beszédében

Tegnap jelent meg a hivatalos lapban Bárdossy László titkos tanácsos, rendkívüli követ és meghatalmazotti miniszternek külügyminiszterre történő kinevezése.

Bárdossy László, aki gróf Csáky István örökét vette át, tegnap délben tette le a hivatali esküt a kormányzó kezében.

Bárdossy külügyminiszter tegnap már át is vette hivatalát. A külügyminiszterium tisztviselői ebből az alkalomból testületileg összegyűltek a miniszterium tanácstermében, hogy üdvözöljék az új minisztert. A tisztviselőkar nevében dr. Vörösmarty János rendkívüli követ és meghatalmazotti miniszter, a külügyminiszter állandó helyettese köszöntötte Bárdossy Lászlót külügyminiszterre történő kinevezése alkalmából. Bárdossy László külügyminiszter az üdvözlésre ezeket mondta:

— Olyanok vagyunk, mint egy háborúban menetelő csapat, amely egy-két perere megállni kényszerül, mert a csapat vezére elesett s valakinek a csapat tagjai közül felsőbb rendeltetése az ére kell állania, hogy átvegye a halott vezér helyét. Mielőtt újból hozzálatunk ahhoz, ami feladatunk és kötelességünk és mielőtt az élet itt újból megindul, az első tiszteletadás a halott vezért illeti meg. Szelleme, egyénisége

itt van és itt marad közöttünk. Arra kérlek benneteket, őrizzék meg emléket szívetekben úgyis mint a kötelességteljesítés mintaképe.

Az olasz és német sajtó Bárdossy kinevezéséről

Berlin, február 5. Bárdossy László külügyminiszterre történő kinevezését német politikai körökben igen melegen fogadták. A Wilhelmstrassen hangoztatják, hogy Bárdossy László az utóbbi évek során bebizonyította, hogy teljes mértékben ismeri Délkelet-Európa problémáit és igaz barátja a tengelyhatalmakkal.

Róma, február 5. Az olasz lapok feltűnő helyen közlik a hírt Bárdossy László külügyminiszterre történő kinevezéséről. Valamennyi olasz lap részletesen ismerteti az új külügyminiszter pályafutását. A Giornale d'Italia szerint Bárdossy László külügyminiszterre való kinevezése a magyar főváros politikai és diplomáciai körében a legnagyobb meglepetést keltette. Nincs semmi kétség az iránt, hogy Bárdossy László a tengelyhatalmakkal való tökéletes összhangban fogja tovább vezetni a magyar külpolitikát. Bárdossy Lászlót — írja még a Giornale d'Italia tudósítója — Olaszország őszinte barátjának ismeri.

Közleplejárati hitelek a gazdáknak, hitelakció a kisiparosoknak és kiskereskedőknek

Budapest, február 5. (MTL) A hitelpolitika terén a közelgő egyik legfontosabb intézkedése a bankkamattal egyszázalékos mérséklése volt. Bankszerű fedezettel nem rendelkező kisiparosok és kiskereskedők hitelakciójának keretét a kormány kibővíti. Ennek a hitelakciónak a keretében olyan kisemberek részesülnek kölcsönben, akik bankszerű fedezetet nyújtani nem tudnak s akiknek kizárólag egyéni megbízhatóságuk van. A mezőgazdasági termés fokozásá-

hoz fűződő fontos nemzetgazdasági érdekek szükségessé teszik, hogy a gazdálkodóknak közleplejárati, 10—15 év alatt törlesztendő hitelekhez is hozzájuthasson. Erre a célra sikerült a kormányban egymillió pengő tőkét biztosítani. A kölcsönöket csakis hivatalos mezőgazdák vehetik igénybe s kizárólag beruházási célokra használhatják fel. A mezőgazdasági hitel újjáélesztésének kérdésével kapcsolatosan időszerűvé válik most már a védtelenség intézményének korlátozása.

Reményi Schneller ma mond beszédét megbízatásáról

Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter — mint ismeretes — múlt év végén különleges megbízást kapott. Ebben a minőségben csütörtökön mutatkozik be a Házban és nagy beszédet mond. Ismerteti azokat az irányelveket és célkitűzéseket, amelyekben a közeli

és távolabbi jövő kibontakozását látja. Ugy volt, hogy Reményi-Schneller Lajos már kedden beszélt, de a beszéd elmaradt, mert gróf Teleki Pál miniszterelnöknek orvosi tanácsára egy-két napig lakásán kellett tartózkodnia és nem jelenhetett meg a Házban.

A Horthy Miklós

jubileumi alapítvány kuratóriuma tagjainak kinevezése

A Budapesti Közlöny február 6-iki száma a Horthy Miklós jubileumi alapítvány kuratóriuma tagjainak kinevezését közli. A Kormányzó Úr Öfőméltósága a kuratórium elnökévé gróf Teleki Pál miniszterelnököt nevezte ki. Alapítványhozjárulás a közszolgálatra való neveléshez, rendeltetése erkölcsileg kipróbált, jellemes, jóképességű emberek fejlesztése, a hivatásukhoz szükséges szaktudásuk gyarapítása, a helyes közigazgatási és közgazdasági szellem megeremtése az ország javára. Az alapítvány tevékenységét, szellemi irányítását és a vagyonkezelés közvetlen ellenőrzését a kuratórium látja el. A kuratóriumban az

alapítványt alapító intézményeinek tisztviselői, valamint a magyar közművelődésnek és közszolgálatnak kimagasló egyéniségei közül kinevezettek foglalnak helyet, akik tisztviselőket mobilizálva látják el. Az ösztöndíjakat a Kormányzó Úr Öfőméltósága fogja adományozni.

Új egyetemi magántanár

A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Vargha Lászlónak, a debreceni állami gimnázium tanárának a debreceni tudományegyetem bölcsészettudományi karán „A magyarországi új latin költészet, különös tekintettel a lírai műfajokra” című tárgyukörből egyetemi magántanárrá történő kinevezését jóváhagyólag tudomásul vette s őt ebben a minőségben megerősítette.

Debreceniek Nagyváradon

Debrecen és Nagyvárad kapcsolatai többféle vonatkozásban kimélyülnek. Legutóbb tartották meg a nagyváradai tűzharcosok tisztújító közgyűlésüket. Ezen a debreceni tűzharcosokat Sarkady Sándor vezetésű képviselő, ki lelkes beszédben üdvözölte a nagyváradai tűzharcosok közgyűlését.

A Nagyvárad MÁV Testgyakorló Köré február 8-án műsoros estélyt rendez a debreceni MÁV műhely munkeszelőinek közreműködésével.

Internáltak két szélhámost

A budapesti főkapitányságon két veszedelmes munkakerülő szélhámost tartóztattak le. Az elmúlt napokban több feljelentés érkezett a rendőrségre, mely szerint két fiatalember Booskai-ruhába öltözve egyetemi hallgatóként látogatja az egyes bankok és nagyvállalatok igazgatóságát és a Magyar Egyetemi és Főiskolai Hallgatók önszolgáltató alapjára könyöradományokat gyűjt.

A feljelentések alapján megindult rendőri nyomozás megállapította, hogy a magyarruhás „egyetemi hallgatók”: Trinz László 27 éves és Trinz Pál 23 éves foglalkozás nélküli egyének, akik már hasonló üzelmek miatt többször összeütközésbe kerültek a hatóságokkal. Most ezer pengőt szedtek össze szélhámosaikkal, internálták őket.

Fekete ezredek Amerikában

Négyszázezer újonc jelentkezett katonai szolgálatra az amerikai hadseregben s ezek között harminchatezer néger van. Miután Amerikában a fajok külön választását törvény ugyan nem, de meggyökeresedett hagyomány írja elő, a néger újoncokból fekete ezredet fognak szervezni.

Farsangi naplár

- Február 6.: Gazdász-bál a Bikában.
- Február 8.: Filler Egylet teaestje az Arany Bikában.
- Február 9.: Ipartestület Bálja az Arany Bikában.
- Február 11.: Piarista Diákszövetség teaja a Kaszinóban.
- Február 12.: Helyőrségi Tisztibál az Arany Bikában.
- Február 13.: Bálja az Arany Bikában.
- Február 15.: Vasváry Pál-émlék est az Arany Bikában.
- Február 16.: Fűszerkiskereskedők vacsorája az Angol Királyonban.
- Február 22.: Famunkások Alarcos Bálja az Arany Bikában.
- Február 23.: Árpád E. E. Csztáborozása az Arany Bikában.
- Február 21.: „Csaba Bajtársi Egyesület” Turán-törzsének táncestélye az Arany Bikában.
- Február 25.: Székely-bál az Arany Bikában.

— A MANSZ Revíziós Leányköre a földművelésügyi miniszterium által engedélyezett és már a közönség által előnyösen ismert háztartási és főzési tanfolyamát folytatólagon február 16-tól újból megrendezi. A tanfolyam hahetes, elméleti és gyakorlati, ahol a növendékek szakszerű oktatásban részesülnek. Az oktatást a földművelésügyi miniszter által kijelölt Molnár Erzsébet és Benedek Ilona gazdasági szaktanárnok vezetik. A tanfolyamra csak 18 növendék vehető fel, így kívánatos a jelentkezést minél előbb biztosítani. Bővebb felvilágosítást nyújt Molnár Erzsébet tanárnő, Piac u. 36. középső épület, vendéglős szakosztály tanterme délelőtt 8—12-ig.

HUNGÁRIA
filmszínház.

MA: ELŐSZÖR

HANS ALBERS
brillians új világfilmje:

TRENCK, A PANDUR

Kaland! Bátorság! Romantika!

Előadások: d. u. 5. 7. 9 órakor!

SZABOLCSKA - PLAKETT VAGY SZABOLCSKA-SZOBOR

Néhány hét óta élénk eszmecsere folyik a helyi lapokban a Szabolcska-kultuszról és főképp arról, hogy a debreceni közönség, — beleértve a Kollégiumot és a Csokonai Kört —, mivel tartozik hajdani kedvelt diákja, ünnepeit költője, Szabolcska Mihály emlékének.

Az eszmecsere tulajdonképp a „Debreceni Képes Kalendárium”-ból indult ki, melynek szerkesztője dr. Sőregi János, kegyeletos cikkben emlékezett meg a tíz évvel ezelőtt (1861—1930.) elhunyt költőről, sürgetve verses és prózai műveinek gyűjteményes kiadását, mint az emlékezet-fenntartás, a kultusz-ápolás legalkalmasabb módját. — A kultusz-ápolás kérdéséhez hozzászóltak Uray Sándor egyházkerületi főjegyző és Baja Mihály, a költőpapa, a Petőfi Társaság tagja, de a „DEBRECZEN” is foglalkozott az ügygel két ízben is (1941. 1. 16. és 1. 21.) Mindezek az cikkeket elsősorban azokat a teendőket hangoztatták, melyek Debrecenre várnak ezen a téren.

Igy Uray Sándor azt a gondolatot vetette fel, hogy a Kollégium falára szánt plaketten kívül szobrot is állítson fel Debrecen, állítsa fel az ókéskei mellszobornak a mását a Nagyerdőn, melyhez ügyis annyira ragaszkodott Szabolcska Mihály. A gondolatot tovább fűzi Baja Mihály, még pedig oly formában, hogy ő a Kollégium relief-tervét egészen elejti és minden erőt az emlékszóbor felállítására kíván összerogni, de annak helyéül nem a Nagyerdőt, hanem az emlékkertet jelöli meg, amelynek északi sarkában úgy állana a Szabolcska-szóbor, mint délkeleti végében áll a gályarabok oszlopa.

A helyi lapok idevágó cikkel eljutottak Szabolcska Mihály családjához és Okos Gyula ókéskei református lelkészhez, akik magánlevélben bocsos felvilágosításokat adtak a Szabolcska-kultuszról. Így a költő idősebb fiától, dr. Szabolcska Mihály közigazgatási bírótól megtudtuk, hogy a költőt látható emlékekkel tisztelte meg Tiszakürt, szülőhelye Ókéske, nevelőfaluja Marosfalu első és Temesvár második papi állomása, nem szólva a budapesti temetőben díszsírhelyen emelkedő díszes sírkőről.

Okos Gyula pedig, a Szabolcska-kultusznak ez a rendkívül lelkes és áldozatkész híve arról tájékoztatott bennünket, hogy az ókéskei mellszóbor, amely valóban nem Pásztor Jánosnak, hanem Horvay Jánosnak a síkerült alkotása, négyezer pengőbe került, a hozzá szükséges mellék munkálatok további ezer pengőt követeltek. Aljünk meg itt egy-két percre. Nem hiszem, hogy a Szabolcska-szóbor, ha csak mása is lesz az ókéskeinek, kisebb költséggel felállítható volna, akár a Nagyerdőn, ahova Uray Sándor szánta, akár az emlékkertben, ahol Baja Mihály láná szívesen. Az ókéskei szóbor létesítése óta ugyanis majdnem két év telt el s ezalatt anyag, munkabér, fuvar, szóval minden megdrágult, nem is említve azt, hogy a háborús körülmények között adnak-e rendelkezésre megfelelő bronzot.

Ha ezen egy kissé elgondolkozunk, eszünkbe kell jutni a böles mondásnak: a jobb a jónak ellensége. Főlemelően szép volna és Debrecen hírnevét nagyban növelné a Szabolcska-szóbor, álljon az akár a Nagyerdőn, akár az emlékkertben. De ki és mikor teremti meg azt az ötezer pengőnyi pénzalapot, mely nélkül hozzá sem lehet fogni a szóbor tervéhez? Évek múlnak és Debrecen még mindig nem róta le a Szabolcska iránti tartozását. A most fölmerült szóborterv háttérbe szoríthatja, esetleg végképp elnyomja a kollégiumi dombormű gondolatát. Pedig a kollégiumi plakettet a Csokonai-Kör már 1935-ben elhatározta, emlékbizottságot is szervezett, gyűjtést is indított s ez 1937. elejére több, mint négy száz pengőt eredményezett. Az emlékbizottságtól függetlenül Baja Mihály több mint 250 pengőt gyűjtött a Szabolcska hívei, illetőleg a maga barátai körében. Ebből a két összegből s esetleges járulékaiból bizást megvalósítható olyan mérethez és kivitelben a dombormű amilyenben már 3 díszíti a Kollégium homlokzatának nyugati falmezőit, ahol Csokonai, Kőlesey, és Arany armásai néznek le ránk.

A Szabolcska-plakett a Kollégium jubiláris bizottságát is foglalkoztatta és

a jubileumi évben, 1938-ban csak azért nem kapott helyet az árkádok alatt, ahol a nagy jöltevők, tudós tanárok és híres tanítványok relettél sorakoznak egymás mellett, mert már akkor köztudomású volt, hogy a Szabolcska-domborművet a Csokonai-Kör a homlokzatra szánta, sőt erre nézve már tárgyalást is kezdett Medgyessy Ferencel, az országosnevelő debreceni szobrászművésszel.

Ezek az előkészületek azonban nem döntőjelentőségűek, döntő az, mit Zsigmond Ferenc ír rendkívül érdekes és tanulságos művében (A debreceni Kollégium és a magyar irodalom, 1940.), Szabolcskának a Kollégiumhoz való viszonyáról, melyben ő a Csokonaiéknak ellentétes párját látja. Valóban a Kollégium-nevelte írók és költők nagyszámából állig van valaki, akinek a neve annyira össze volna forrva a Kollégiummal, mint a Szabolcské. Nyolc évig lakott a Kollégium falai között (1882—1890), ott lett férflúvá, ott fejlődött költővé. Szabolcska éppen úgy képviseli a XIX. századvegi Kollégiumot, mint a XVIII. századvegi Csokonai, akire különben Szabolcska mindig fűl tisztelettel és tanítványi alázat-tal tekintett fel. Kollégiumi életük elmentéte abban mutatkozik, hogy Szabolcskáké csupa emelkedő lépcsőfokokon

visz végig. Szabolcskát, akiben az egyéni kedvesség versenyzett a költői tehetséggel, tanulóársal szerették, tanárai becsülték, féltvebből pártolták. Így történt az a majdnem példátlan dolog, hogy a Kollégium a hagyományokkal szakítva, a szokás törvényét kétszeresen megszegve, szénlórát választotta Szabolcskát, holott ő nem volt a grádus elseje és holott az ő évfolyama már adott szénlort a Kollégiumnak.

Akinek a diákélete és költői pályája ennyire össze van fonódva a Kollégiummal, annak a neve és armása odakivánczol a Kollégium falára, természetesen inkább a szembetűnő homlokzatra mint a féleg rejtett árkádok alá. Oda-kivánczol még akkor is, ha már állna a szóbra a Nagyerdőn, vagy az emlékkertben, amint a kegyelet odaillesztette Csokonai relettéljét a Kollégium falára habár már 60 év óta ott állott az alma mater közelében Izsó Miklós remek alkotása.

A kollégiumi Szabolcska-plakettnek tehát meg kell valósulnia; a Kollégium a Csokonai-Kör és egész Debrecen rója le ezt a tartozását Szabolcska iránt minél előbb, hogy amint annak idején dicsekedett az élő költővel, most büszkélkedhessék a halott költő méltó emlékművével.

Kardos Albert.

DEBRECEN 450.000 PENGŐT KAP A NÉP- ÉS CSALÁDVÉDELMI ALAPBÓL

A Nyilastelep víztelenítését, sertés hizlalda létesítését és kislakásépítést végeznek az összegből

A belügyminiszter leiratban értesítette Lossonezy István főispánt, hogy Debrecen város részére az Országos Nép- és Családvédelmi Alap költségvetés terhére az 1941. évre 450.000 pengőt irányzott elő. Ebből a minisztérium 180.000 pengőt már ki is utalt a városnak és az összeg többi része is rövidesen folyósításra kerül. A leirat közli egyben, hogy a felhasználás módjairól később adnak ki rendelkezést.

Értesülésünk szerint ebből az összegből fogják valószínűleg a

Nyilastelep víztelenítését megoldani másfél száz ezer pengős költséggel. Ezenkívül nagyszabású terveket dolgoztak ki az összegből megvalósítandó létesítményekkel kapcsolatban. Így előreláthatólag ebből az összegből kerül részben megvalósításra a város sertés hizlalójának felállítása a lakosság zsír- és húselállításának biztosítására, továbbá kislakások építése is szerepel az összegből megvalósításra kerülő programban számos más szociális munkával együtt.

LASSAN MEGY AZ IDEI NÉPSZÁMLÁLÁS

Kisegítő számláló biztosokat vesznek fel

Még a népszámlálási munka megkezdése előtt Csobán Endre főlevéltáros úgy intézkedett, hogy a számlálóbiztosok 4-én, 8-án és 12-én este addig végzett munkájukról írásbeli jelentést tegyenek. Az erre a célra külön nyomtatott rovatos levelezőlapok első csoportja tegnap, 5-én érkezett be. A jelentések arról tanuszkodnak, hogy az idej népszámlálás sokkal bonyolultabb és emiatt sokkal lassabb a munka, mint bármely előbbi összeírás alkalmával volt. A jelentéssel kapcsolatban afelől is nyilatkozni kellett a számlálóbiztosoknak, hogy el tudják-e végezni a népszámlálást a kiszabott időben. Kiderült, hogy már is van néhány számláló-körzet, melynek számlálóbiztos

nem tudja befejezni az összeírást 15-ig.

Ezekben a körzetekben Csobán Endre főlevéltáros kisegítő munkásokat alkalmaz. Az eddig kiképzett és tartáléknyilvántartásban állott számlálóbiztosok már beosztást is nyertek. Szükség van azonban még újabb kisegítőkre és újabb tartalékra. A népszámlálás központi irodája tehát felhívja elsősorban az egyetemi hallgatókat, nyugalmazott köznevelőket, nyugalmazott tanítókat, de más egyéneket is, hogy népszámlálási biztossá való kijelölésük és kiképzésük céljából ma délelőtt tizenegy és fél tizenkettő óra között a Városi Történelmi Levéltárban (Városháza fsz. 6. szám) jelentkezzenek.

Hogy és mit ültessünk

Polgár László előadása a gyümölcsösök berendezéséről

A Gyümölcstermelők Egyesülete által rendezett ismertető előadásorozatban szerdán Polgár László kertészeti főintéző, a gazdasági akadémia kertészeti előadója tartott igen élvezetes előadást, melyet igen sokan hallgattak nagy figyelemmel. Hangoztatta az előadó, hogy ott, ahol kereskedelmi gyümölcsös van, a legjobban megfelel a célnak, ha minél kevesebb gyümölcs-nemet ültetnek, egyidőben érőket, a talajviszonyoknak megfelelőeket. A termékenyítés szempontjából vigyázni kell arra, hogy legfeljebb négy fajta legyen a gyümölcsösben, mert így biztosabb és jobb a termékenyítés. A fajtákat nem szabad külön-külön elhelyezni, hanem keverve és igen tanácsos, ha különféle koronájú fák választunk ki a fajták közül, mert így hullámvonalat alkot a gyümölcsös felülről és nem sík felületet. A hullámvonal azt jelenti, hogy a gyümölcsösben több a napfény, több a le-

vegő és jobban, egyidőben érnek a gyümölcsösök. A mezőgazdáknak, akik igával művelik meg a gyümölcsösök talaját, azt tanácsolja az előadó, hogy ne ültessenek bokor- és törpe-fákat, mert igen sok bajuk lesz vele a művelésnél és talán kedvüket is veszi a további munkától. A legmegfelelőbb a középmagastörzsű fa ültetése. Kis kertekben, ahol kézi erővel művelik a földet, már jó a törpe gyümölcsfák és bokorok ültetése. A legelők, gazdasági udvarok fásítására a diót tartja a legalkalmasabbnak. Megemlítette a dió jövedelmezőségével kapcsolatban, hogy egy uradalom, melynek művelés alá

METEOR MOZGO műsora:
Ma utoljára: Remek amerikai vigjáték „Szereltem beleszó”
Katharine Hepburn és Gary Grant
Hétfő: Tamas urfi kalandjai

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

került földje 3600 hold volt, éveken át a birtok teljes bérösszegét megfizette abból a 30 holdas díóerdőből, melyet a szérűskerttel kapcsolatban telepítettek a birtok közepén.

Az értékes előadást dr. Szentimrei Nagy Samu elnök köszönte meg és bejelentette, hogy a következő előadást nem szerdán, hanem kedden délután tartják meg.

Menyasszonyi és bál FÉNYKÉPEKET SZIPAL mesternél készíttessen

Tisza István mint „lázadó”

„Veszedelemes forradalmárnak és lázadónak” nevezte Tisza István grófit félszázad előtt egy bécsi lap. Ezeket a díszes jelzőket azért kapta a legjobb magyarok egyike a magyarfaló osztrák újságtól, a „Vaterland”-tól, mert elmeréselte vállalni a Magyar Fegyvergyár igazgatói állását.

Debrecenben érte 50. év előtt az ifjú Tisza István grófit az a támadás, amikor barátai és volt kollégiumi osztálytársainak meglátogatására jött be Gesztől pár napl tartózkodásra. Az akkori lapok szerint a mosollyal szűken bábó grófit Tisza hangos kacagásban tört ki, amikor a bécsi lap cikkét átadták neki elolvasásra.

— Nem baj, majd csak kibírom ezt is felelte Tisza István és már túl is tette magát a bécsi heccclap támadásán.

A fiatal Tisza István grófit tovább szórakozott Debrecenben barátai körében.

A Magyar Fegyvergyár alapításával kapcsolatban meg kell emlékezni, hogy ez a nagyfontosságú vállalkozást Bécs mindenképpen el akarta gáncsolni, — mert az udvari emberek Magyarországot még mindig nem tartották tökéletesen megbízhatónak. És mint a „Vaterland” című lap meg is írta, ez a gyár azért alakult, hogy Magyarország Ausztria ellen újabb megmozdulást akarnak szítani, majd pedig a fegyvergyár készítményeivel kívánják a lázadó csapatokat felszerelni. Ennek a munkának elvégzésére tippelte a magyarfaló bécsi lap Tisza István grófit, akit igazgatói állásra hívott meg a gyár alapítója, a Magyar Iparbank. De mi sem állott távolabb Tisza Istvánól, mint az, hogy ő forradalmi mozgalomban bekapcsolódjék. Hiszen ez annál hihetlenebb volt, mert az ötven év előtt Magyarország akkor élte a béke boldog és fejlődés korszakát és nagyban készült a hat év múlva elkövetkezendő Milleniumra. (b. s.)

A Fülléregylet ötvenedik tevesztéséről

február 8-án, szombaton este rendezte az Arany Bika dísztermében. Ez estély rendezésének ügyével foglalkozott hétfőn délután az Enyingi Bálintné Fülléregylet választmánya özv. dr. Münnich Auréliné elnöklésével. Meghatározta véglegesen az estét megnyitó rövid, de magasszínvonalú műsort. Gondoskodott a vendégeknek kiszolgáltató kiváló minőségű teáról. Elhatározta, hogy az estély rendezésé ügyében csütörtökön délután fél óráról tartja utolsó összejövetelét s ezúton is felkéri tagjait, hogy ez összejövetelen pontosan megjelenjen s a gyűjtővegyekkel és jegyekkel elszámolni szíveskedjenek. Ugyancsak kéri az ívek aláíróit, hogy az est jótékony céljára szánt nagylelkű adományukat szombaton délelőtt 10 óráról szíveskedjenek az Arany Bika nagytermébe felküldeni.

Az estre jegyek még kaphatók a Horn Résző szőnyegáruházában s ugyanott előjegyezhetők páholyjegyek és asztalok is.

— **Genealogia** nemesi és őskutató iroda, Debrecen, Miklós uca 4. szám, I. emelet 4. — Vállal nemességi címet, előnév s állampolgársági és őskutatást; kamarási és egyéb ősták összeállítását stb. — (Az irodahelyiség előbb a Svetits-palotában volt).

BRASSÓ RÉMNAJAI

Repülőgépről lőtték a lázadó vasgárdistákat — Dragalina tábornok formális ütközetet vezetett a legionáriusok ellen — Horia Sîma Codreanu szentté avatását követelte — A brassói magyarság szörnyű napokat élt át

Brassóból sok viszontagság után átjutott a határon egy magyar férfi, ki drámai és megdöbbentő részleteket beszélt el az elmúlt hetek ottani eseményeiről. Amint beszél kibontakozik a vasgárdista uralom néhány hónapjának félelmetes képe, amely a 72 órás forradalomban teljesedett ki.

— Romániában szeptember első napjai óta megszűnt a törvény ereje — mondja. — Aki zöldinges volt, azt csinált, amit akart. Az első ténykedés az volt, hogy átvették az összes zsidó vállalatokat. Revolvert szegtek a tulajdonosra, két perc gondolkozási időt adtak, hogy aláírja a szerződést: »önként átadja üzletét«. A vállalatokhoz »kormánybiztosokat« neveztek ki, akik valóságos kiskirályi hatalmi ténykedéssel működtek. Az egyik nagybanknál a vasgárdista megbízott minden nap »dekrétumot« adott ki, amely így kezdődött: **Mi, X. Y. elrendeljük.** Egy másik vállalatnál a kirendelt megbízott megvizsgálta a mérleget és követelte, hogy az alaptökeként feltüntetett összeget számolják ki eleje. Jegyzőkönyvet akart felvenni, hogy az összeg nem található meg a pénztárban. Egy napig tartott, amíg megértették vele, hogy a tőkéhez tartozik a vállalat berendezése, üzeme, árukészlete, stb. is.

A vasgárda nyíltan szervezkedett a hadsereg ellen, a hadsereg a garda ellen, úgy, hogy az események fejlődése szinte kiszámítható volt.

— A prefektus ne parancsoljon. Mi azt csináljuk, amit mi akarunk, Bukarestben csinálják azt, amit ők akarnak. Ilyeneket mondtak, ha tulkapásai ellen hivatalos közbe lépés történt. Antonescu parancsait sem hajtották végre. A köz-hivatalokban csak vasgárdisták kaptak állást. De a vasgárdista uralom legérdekesebb és kevesek által tudott megnyilatkozása az volt, amikor Horia Sîma azt követelte Nicodim patriarkától, hogy Codreanun avassa a román egyház szentjévé. Nicodim azt válaszolta, hogy az egyház törvényei szerint, aki életében — ha szent célt is, de gyilkolt, — nem avatható szentté.

— Milyen sorsa volt a brassói magyaroknak?

— Hihetetlenül nagy volt a magyar gyűlölet. Annak a magyaroknak, aki a románosítási biztosok működése folytán, kiesett állásából, lehetetlen volt elhelyezkednie.

Elmondotta a menekült férfi, hogy a »Brassói Lapok« című magyar lapot, miután betiltották, a »Miscarea Legionara« lap vásárolta meg a sokmillió értékű nyomdát 500.000 lejért, ebből is csak 80.000 lejt fizettek ki készpénzben, a többitől bont adtak.

Rátért ezután a forradalmi eseményekre, Brassó rémnapijaira.

— A forradalom keddjén — mondja — német-zászlós autón Bukarestbe ment. Bukarestben a tisztikaszinó előtt óriási tömeg állta el az autót útját, sortűz dördült, emberek hullottak és mi haladéktalanul visszaindultunk Brassó felé. Az utolsó órában érkezünk vissza, mert este 10 órakor Brassó belvárosa a vasgárdisták kezébe került. Sorra elfoglalták az összes középületeket. A katonaság a külvárosokat tartotta megszállva és mert az volt a parancsuk, egyelőre nem használták fegyverüket.

— Másnap, szerdán teljes erővel kitört a vasgárdista terror. Az emberek lakásaikban rejtőzve, remegve várták a bekövetkezőket. A le-

gionisták kezébe került bukaresti rádió híradásai nyomán azt hitték, hogy az egész ország már a vasgárdisták kezében van. A brassói uccán a katonatisztek a vasgárdisták lefegyverezték, megverték és megcsúfolták őket.

Csütörtökön Dragalina tábornok, a brassói hadtest parancsnoka tárgyalásokat kezdett Trifu prefektussal és Marian gárdista parancsnokkal, hogy békés úton adják át a várost. Amíg a tárgyalás tartott, Stefanescu vasgárdista rendfőnök az Astra mozi előtt elfogott és lefegyverzett egy tehergépkocsival érkező katonaszakaszt. Ekkor teljes erővel megkezdődött a lövöldözés. Csütörtök délután két katonai repülőgép röpcédulákat dobott le. A röpcédulákon felszólították a vasgárdistákat, hogy adják meg magukat. A vasgárdisták gépfegyverekkel lőtték a repülőgépekre. Dragalina tábornok ekkor parancsot adott a csapatok elnyomulására. A katonaság a külvárosból megindulva, egyre szűkebbre vonta a kört. Hat és hét óra között teljes erővel tombolt a harc. Katonai repülőgépek gépfegyverrel lőtték a Pellegvárba menekült vasgárdistákat, szünet nélkül katapultáltak a gépfegyverek, robbantak a kézigránátok. Az összeütközés-

Tisztítsa
meg szervezetét a belekben felhalmozódott alaktól, ha nincs is éppen székrekedés
Jó tisztító hashajtó **DARMO!**

nek sok polgári áldozata is volt, a Fekete-templom mellett egy kézigránát robbanása megölt egy 67 éves embert, egy 87 éves öregasszonyt és egy 14 éves diákot. Este 10 órára csendesült el a harc s a katonaság elfoglalta a várost. Sok halott van, számuk ismeretlen a nyilvánosság előtt. Az uccák: ostromlott város képe. Széttört kirakatok hosszú sora...

— Azóta a postánál a prefekturánál s a közhivataloknál szigorúan megmozognak mindenkit, este 10 óra után tilos a közlekedés, a városi senki sem hagyhatja el utazási igazolvány nélkül. Az automata telefonközpontot annyira megrongálták a lázadók, hogy egy hét múlva is csak a közhivatalok vonalait tudták rendbehozni.

— Megtalálták a brassói haláltálat is. Négyezren voltak rajta románok, szászok, magyarok, zsidók egyenesen. En is rajta voltam. Kerestek is otthon, úgy menekültem meg, hogy napokig bujkáltam ismerőseimnél. Az idegemet nagyon megviselték ezek a napok, nem bírtam tovább, megszöktem. A határnál megállapodtam az egyik örrel, hogy mennyit fizetek neki. A határnál az utolsó pillanathban rámszegezte revolverét és elvette, ami pénz még nálam volt. Azután átdobott a határon.

Levélpapírkülönlegességek,
írószerek, irodai felszerelések nagy választékban a
Csáthy Ferenc
egyetemi könyvkereskedés rt.
üzleteiben.

Nem akarta kitölteni a népszámlálási íveket, — eljárás indult ellene

Érdekes feljelentés érkezett a debreceni rendőrséghez. Az egyik Kút-uccai háztulajdonos teit feljelentést lakója ellen. A háztulajdonos elmondta feljelentésében, hogy átadta lakója feleségének a népszámlálási íveket azzal, hogy másnapra töltsék ki, mikorára a

számlálóbiztos érte meg. Az asszony szidalmazni kezdte a háztulajdonost, meg a számlálóbiztos is, hazatérő férje pedig életveszélyes fenyegetéseket hangoztatott. A rendőrség megindította eljárást a házaspár ellen.

Debrecenbe hozták Reviczky földbirtokos betörőjét

A detektívek megtalálták a lopott ezüstkészlet egy részét a tettesnél

Megírtuk, hogy Nagyváradon elfogták a debreceni rendőrség által küldött rádiogram alapján ifj. Ombódi Sándor 25 éves nagyváradi festőt, akit többek közt a Szent Anna uccán Reviczky József debreceni földbirtokos terhére elkövetett többezerpengős betörés tetteseként gyanúsítanak.

Debrecenből Császár Péter felügyelő és Szücs Jenő detektív Nagyváradra utaztak, ahol házkutatást tartottak az őrizetbevett ifj. Ombódi Sándor lakásán, ahol meg is találták a Reviczky József terhére elkövetett betörésből származó ezüst étkészlet néhány darabját, azonban azokból a címert és a monogramot már kivéste a tettes, hogy ilyen módon könnyebben értékesíthesse.

Ifj. Ombódi Sándor kihallgatása során elmondta Császár Péter és Szücs Jenő detektíveknek, hogy állásukeresés

miatt jött Debrecenbe Nagyváradról.

Allást nem talált több nap után sem, mire azzal vígasztalta magát kárpótálásul, hogy két helyen betört. A Reviczky földbirtokos terhére elkövetett bűncselekményen kívül még a tűzrakantanya környékén, a Kassa úton is behatolt egy lakásba, ezt azonban nem tudta pontosabban elmondani és így csak a helyszíni szemle során tisztázódik, hogy hol tört be és mit vitt el Ombódi. A lopott tárgyak egy részét ékszerészknél, másik részét ismeretlen orgazdánknál értékesítette.

Ombódit a mai napon helyszíni szemlére viszik a detektívek és azután visszakísérik Nagyváradra. Ugyanis a fiatal festősegéd Kolozsváron, Désen, Szatmárnémetiben is követett el a gyanú szerint betöréseket, Nagyváradon pedig ötrendbeli lopás ügyében szerepel mint gyanúsított.

tavesztelt a kísérleten, Földi Imre detektív utasítására kutyával lesben álltak és elfogták Orgát, akit a rendőrség elállítottak.

GÉPLEIRÁS HURAY, iparkamara
MÁSOLÁS HURAY, T: 17-93

A ref. ifjúsági konferencia harmadik napja

Az ifjúsági munkán keresztül nagy lelki ébredés körvonalai bontakoznak ki. A református ifjúsági vezetők konferenciája harmadik napján is növekvő érdeklődés nyilvánult meg. Az áhítat a munka terhére irányította az érdeklődést, majd Kovács Bálint országos ifjúsági titkár adta elő az »Ifjúság Tapasztalatát az Ifjúsági Munkáról«. Előadása három részre oszlott. Sok helyen semmilyen szemmel nem nézik az ifjúsági munkát, mert nincs. Sok helyen a világ szemével nézik és azt hiszik az ifjúsági munka minden igényt kielégít. Vannak ifjúsági mozgalmak, melyek látszat eredményekkel is megelégednek. Ilyen módszerrel hihetetlenek látszó tömeget is megmozdíthatunk, de alapjában véve nem sok eredményt lesz.

Sokan szociális szemmel nézik a munkát. Szomorú jelenség, hogy falusi fiatalságunk közül a város felé és a házasságkötések száma csökken. Az ifjúság várja szociális kérdéseire is a feleletet. Egy ifjú negyszáz kötet könyvet gyűjtött össze. Mikor megkérdezték hogy miért nem olvas jó könyveket is. Ebből a szükségből született meg az ifjúsági vándorkönyvtárak eszméje. Negyven vándor könyvtár szolgálja már Magyarországon a református ifjúság olvasó-szükségletét.

Legfontosabb, hogy evangéliumi szemmel nézzük az ifjúsági munkát. Erre hajlandók a legkevésbé. Minden helyen kisebbség az a csoport, — mely vállalja az ifjúsági munkának evangéliumi szemszögből való nézését. De ebben van egyedüli reményesége jövődönknek. És ma már reménykedő szívvel állapíthatjuk meg, hogy magyar földön, magyar emberek között nagy lelki ébredés tapasztalható éppen az ifjúsági munka nyomán. Az ifjúsági munka tudja, hogy harc, boldogan vállalt harc a világban Jézus Krisztus uralmáért.

Az előadásokat nagyon élénk megbeszélés követte, melyben résztvettek: dr. Farkas Pál lelképásztor, Csutoros Sándor, Peleskey Sándor, Birinyi János, Kósa Ferenc, Acs Mihály s.-lelkészek, Kovács Jánosné leánykört vezető, sz. Máthé István diakónus, Tardy Tibor és Kardos Bálint ifjúsági egyesületi tagok. A konferencia ma este hat órakor folytatódik az egyházi tanácssteremben.

Újabb jelentés a zágrábi pokolgép-robbanásról

ZÁRGÁB, február 5. Kedden este hét órakor — mint már röviden jelentettük — pokolgép robbant a zágrábi angol-amerikai klub helyiségében. A pokolgép az egyik kályhában volt elhelyezve és robbanása két embert megsebesített, köztük súlyosan egy Schwartz Nadda nevű vegyészmérnököt, akinek mindkét lábát leszakította. Ebben az épületben van a zágrábi angol tőkonzulátus helyisége is.

A robbanásról a zágrábi rendőrség az alábbi jelentést adta ki: E hó 4-én 18 óra 15 perckor dinamitpatron robbant Zágrábban, az angol klub épületének első emeletén, ahol a klub olvasóhelyisége van. A robbanás lényeges anyagi kárt okozott, ablakok és ajtók bezuzódtak és a lépcsőház megrongálódott. Az előszobában lévő Schwart Nadda vegyészmérnököt rendkívül súlyosan megsebesített. A nyomozást megindították.

„Két hónap óta csak kacsá és csirkehúst ettem“

A debreceni rendőrség Földi Imre detektív többnapos nyomozása után kézrekerítette Orga Gyula 41 éves lakás nélküli péksegéd személyében a külsőségek baromfitolvaját. Orga több helyen feltörte a bezárt baromfiókat és ellopta a baromfiállományt, melynek egy részét értékesítette, másik részét pedig sajátmaga megevelte.

— Két hónap óta nem ettem egyebet, mint kacsá, liba- és csirkehúst — mondotta panaszként a kézrekerült baromfitolvaj.

Orga Gyula úgy került kézre, hogy háromszor egymásután betört özevgy Nagy Lajosné Híd uccán 1. szám alatti lakása udvarán levő baromfióba és onnan libákat lopott. Harmadszor raj-

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
 Debrecen, József kir. herceg uca 1. szám.
 Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás),
 éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta
 3.— pengő, negyedévenként 9.— pengő,
 félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő.
 Ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata, február 1—5-ig, reggel 4-16, reggel 8-ig:
 „Nap” Plac uca 1. sz., telefon: 27-73.
 „Aranygyöngy” Kossuth 8. t. 34-96.
 „II. Rákóczy” Külsővásár-tér, t. 23-43.
 „Sztankay” Szent Anna 64. tel. 25-58.
 A gyógyszertárak este 7 órakor zár-
 nak. Az éjjeli szolgálatot teljesítő
 gyógyszertárak mindenkor este 9 óra-
 kor zárnak.

Vendégszónokok az összes református templomokban

Érdekes napja lesz a debreceni református egyháznak február hó 9-én, vasárnap. Ezen a napon az összes református templomokban vendégszónokok hirdetik az Igét. A vendég lelkipásztorok predikációinak az adott időszerejét, hogy Debrecenben ifjúsági vezető-képző tanfolyam folyik. A debreceni egyház vezetősége úgy rendelkezett, hogy az összes perse-lyekből az adományok ezen a va-sárnapon az ifjúsági mozgalom céljaira fordítandók.

— Az 1941. év első doktorráavatása fog lezajlani szombaton délelőtt a köz-ponti egyetem aulájában, amikor is doktorráavatás közgyűlés keretében az egyetem tanácsa minden karról nagy-számú jelöltet avat doktorrá.

— Franciaországban hideghul-lám vonul végig és több vidéken 48 óra óta bőségesen hull a hó. For-galmi akadályokat okoz a vasúti és országúti forgalomban.

— Székely-ből február 25-én. Örömmel tudatjuk, hogy hagyomá-nyos húshagyókeddi bálunkat a technikai akadályok sikeres leküz-dése után február 25-én tartjuk meg. Báliróndukát f. hó 20-án az Arany Bika halljában (d. e. 12—1, d. u. 6—7-ig) nyitjuk meg. Meg-hívóigénylésnek központi egyete-mi címünkön is készséggel teszünk eleget. SZEFEHE bálbizottsága.

— Közvetlen telefonösszekötte-lés Moszkva és Budapest között. Moszkvai jelentés szerint magyar közlekedési szakértőkből álló bi-zottság tárgyal Moszkvában a Ma-gyarország és Oroszország közötti közvetlen vasúti forgalom felvéte-léről. A közvetlen telefonösszeköt-tetés Moszkva és Budapest között máris létrejött.

— Ismeretlen Haydn-misére bukkantak a soproni Szentlélek templom hangjegy-levéltárában. Struglita József karnagy megta-lálta Haydn 150 éves Teremtés cí-mű miséjét, amely nem azonos a hasonló című oratóriummal. A mi-sét hűsvétkor mutatja be a temp-lom énekkara.

— Leleplezték Budapesten egy fitkos kártyaklubot Frey Frigyes gabonakereskedő lakásán. A tár-saság tagjai fejenként 4 pengő be-lépődíjat fizettek a klubszertü mű-ködést kifejtő helyiségben.

— Különös időjárás front húzódik Magyarországra felett. Keleten fagy-pont felett olvadásos a hőmérséklet. Sopron környékén ezzel szemben féméte-res hó van. Budapesten pedig nyári-s jel-legű zápor volt.

— A kegyetlen férjét bosszulta meg Borovics Lajosné szabadkai asszony, aki maróhullal öntötte le férjét, aki megvakult. Az asszony elmondotta, hogy ő férjének már a 15-ik felesége, ezt csak akkor tudta meg, mikor a felesége lett. Férje vele is kegyetlenül bánt és azért öntötte le a maró folyadékkal, hogy bosszút álljon azért a 14 asz-szonyért is, akikől férje ravasz trükkök segítségével vált el.

A cipésziparosok dalárdájának tagjai, kik nagy sikerrel szerepeltek a cipész-bálon.

— A detektoros rádiókészülékek előfizetési díjának leszállítását ké-ri az Országos Mezőgazdasági Ka-mara. A falusi gazdálakosság ál-landó kérése, hogy a detektoros rá-diókészülékek előfizetési díját lé-nyegesen leszállítsák. Érthető ez a kívánság, mert a villanyárammal nem rendelkező falvak és tanyák szegény lakossága a detektoros ké-szülékért ugyanolyan összegű elő-fizetési díjat fizet, mint amennyit a legnagyobb készülékek után kell fizetni. Az Országos Mezőgazda-sági Kamara most a földművelés-ügyi miniszterhez intézett előter-jesztésében kérte a detektoros ké-szülékek előfizetési díjának mér-séklését.

— 267 tüdőgyulladásos halá-lózás volt Budapesten a tisztifőor-vosi jelentés szerint, 263 szövödmé-nyes influenza megbetegedésről és 255 szívbajokozta halálózásról szól a jelentés.

— Kényszermunkával bünteték Ro-mániában a kereskedelmi visszaélése-ket. Az árdragítást elkövető vagy ár-uját elrejtő kereskedőre vonatkozik a rendelet, amely a büntetőknek minő-sített eseményekért kényszermun-kát ró a bűnösökre.

— Leszúrtak játszadózó gyerme-kek egy kisleányt a szerbiai Va-rasd községben. A gyermekek el-mondották, hogy disznólést ját-szóztak és azért szúrták le a kis-leányt.

— Hirtelen halálest. Puskás Ju-liánna 52 éves Vigkedvü Mihály uca 4. szám alatti lakos tegnap éjszaka a lakásán hirtelen rosszul lett. Eszméletét veszítette, mire a házbeliek mentőkért telefonáltak. A mentők percek alatt megérkez-tek és Puskás Juliánát a klini-kára akarták szállítani, azonban útközben a mentőkoocsban szív-roham következtében meghalt. A rendőrség kérte a holttest felbon-colását a halálest okának megál-lapítására.

— Izgalmas tolvajkeresés 495 pengő körül, melyről kiderült, hogy nem is lopták el. Langer Im-re kereskedő, Hatvan u. 62. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen besurranó tolvaj ellen, aki nyitvahagyott lakásának szekré-nyéből 495 pengőt elloptott. A rendőrség megindította az ügyben a nyomozást, amikor sok izgalom után kiderült, hogy a pénz nem is tűnt el, hanem ott van a szekrény-ben, mindössze egy ruhadarabot rátettek. Ezek után a panaszos ter-mészetesen visszavonta a feljelen-tést.

— A nyomorenyhító akcióra Csáki Imre férfiszabó 15 pengőt jutaltott el a főispáni hivatalhoz.

— Tizenkétévi fegyházra ítélték a szegényelő gyilkost. Gal Gyula 20 éves munkanélküli a múlt év augusztus-ban egy gazdálkodót meglámádott és oly súlyos sérüléseket ejtett rajta, hogy a szerencsétlen ember behalt sérüléseibe. A gyilkos a merénylet után 18 vasszeget nyelt, de a kórház-ban sikerült eltávolítani a szegeket. A bajai törvényszék a korlátoltan be-számítható gyilkost 12 évi fegyházra ítélte.

— Áresés a tengerentúli gabona-piacon. Az Egyesült Államokban és Délamerikában hatalmas meny-nyiségű gabona van felhalmozva, ennek következtében a gabonaárak tíz-tizenkét százalékkal esőkken-tek.

— Halálra gázolt a villamos egy idős házaspárt. Megrendítő sze-rencsétlenség történt tegnap este Pestszentlőrincen: az Üllői-út 108. sz. ház előtt egy 50-es jelzésű vil-lamos halálra gázolta Komlós Sándor 63 éves kalaposmestert és 62 éves feleségét. Komlós Sándor nemrégien gyógyult ki az influen-zából és tegnap este felesége kar-jára támaszkodva sétálgatott az Üllői úton. A rosszul világított út-teszten akartak áthaladni és nem vették észre a sebésen közeledő vil-lamost. A kocsit alá kerültek, amely mindkettőjüket halálra gá-zolta.

— A férfiszabó szakosztály folvó hó 10-én, hétfőn délután 6 órai kezdettel tartja az Ipartestület tanástermében tisztújító ülését, melyre az elnökség ezúton is meghívja a tagokat és pontos megjelenésüket kéri. Elnökség.

— A víz elárasztotta a ház pin-céjét. — az összeomló ház maga alá temetett egy 86 éves aggastyant Budafokon. A Duna áradása újabb áldozatot követelt a 86 éves Ko-vács János személyében. A buda-foki Sip u. 10. sz. ház pincéje há-rom napja vízzel volt tele, a meg-indult szivattyúzási műveletek el-lenére a pinceboltozat beszakadt és a ház összeomlott. A házban tartózkodó Kovács Jánost az ősz-szeomló ház romjai eltemették. Életveszélyes sebekkel találtak rá.

— Két öregasszony, akik két hete beteg felkúsznak Eötvös uca 88. sz. második ajtó alatti lakásukban, ezúton kéri a jószívű emberek, hogy adományaikkal segítsenek rájuk.

— Cukrot és ruhaneműt lopott a besurranó tolvaj Kohn Sándor festő. Hatvan uca 47. szám alatti lakostól. A kár 60 pengő. A rendőrség megindí-totta a nyomozást a nyálank tolvaj kézrekerítésére, aki több értékes tár-gyat ott hagyott a lakásban, ellenben a szekrényben levő másfél kiló kris-tálycukrot magával vitte.

— Az osztálysorsjáték ötödik osz-tályának tegnapi húzásán az alábbi nyereményeket és számokat sorsolták ki: 20.000 pengőt nyert: 73555, 10.000 pengőt nyert: 16684, 20999, 39329, 70340, 5000 pengőt nyert: 15853, 11910, 2000 pengőt nyert: 60384, 5370, 64971, 1000 pengőt nyert: 41874, 44804, 64782, 87239, 55048, 38356, 49911, 71949, 800 pengőt nyert: 33403, 53091, 86573, 16960, 2033, 5127, 85070, 31997, 600 pengőt nyert: 2155, 50040, 27423, 28041, 20470, 500 pengőt nyert: 22058, 36965, 39809, 61445, 58870, 68701, 78628, 86595, 28649, 17504, 82200, 8632, 26848, 62588, 74671, 78588, 62340, 17818, 42756, 300 pengőt nyert: 4648, 15875, 16623, 20634, 20256, 23000, 25937, 31422, 33528, 39599, 41480, 48940, 48793, 50893, 50141, 55884, 56744, 57255, 57312, 59896, 58746, 61419, 61454, 63577, 65373, 66924, 67056, 68764, 68314, 79823, 71867, 73651, 73770, 74882, 76570, 76129, 78993, 80041, 80423, 83606, 85128, 87158, 87669, 87286.

Az óra

Büszkén ketyegve néz körül, gögös mosollyal arcán, örül a fájó könnyekben, s az emberek kudarcán.

Vigyorgással köszönt, ha tán reggel tovább aludtál, és ómiatta, bár sietsz, eltérsz és hazudnál.

Nincs szíve, büszke, szívtelen, az úr e földi létben, a túlvilágnak kulcsai nála vannak letében.

Szeretnék óra lenni én, rohanni, nem pihenni, az órát s a perceket ezüstkanállal enni.

Antalfy István.

x Mesedélutánt rendez a csapóuccal egyházszerűnk február 8-án, 9-én, 10-én délután három órator, szappanosuccal otthonában. Előadják Hófehérke mesé-jét, látványos színdarabban.

— 1200 pengő értékű perzsabun-dát lopott a besurranó tolvaj. Eisenberg József fűszerkereskedő. Hatvan u. 35. szám alatti lakos fel-jelentést tett a rendőrségen ismer-etlen tettes ellen, aki nyitva ha-gyott lakása ajtaján besurranó és ellopta feleségének 1200 pengőt érő perzsabundáját. A rendőrség meg-indította a nyomozást a besurranó tolvaj kézrekerítésére. A tettest töb-ben látták a Hatvan ucaán a ház környékén álalkodni és pontos szem-lyeleírást adtak róla. Ennek alapján bizonyosra vehető a jó fo-gással távozó besurranó tolvaj mi-előbbi kézrekerítése.

— Meglopta jötevőjét egy fiatal leány. R. Nagy János nyugalmazott MÁV kocsirendező, Szoboszlói út 10. szám alatti lakosnak segítségét kérte egyik Szoboszlói úti üzletben egy fiat-al leány, aki elmondotta, hogy éhes és nincsen pénze, hogy enniavót vegyen. R. Nagy János megszajnálta a fiatal leányt, hazavitte lakására esaládijához és ott családtagjaival együtt vendégül látta a panaszkodó fiatal nőt, majd azt is megengedték neki, hogy a lakásban meghúzódjon. A dé-lutáni órákban a fiatal leány rövid időre egyedül maradt a szobában és mire R. Nagy János visszatért, ellúnt, de magával vitte a bezárt szekrényből Nagyknak 36 pengő készpénzt és egy értékes aranyláncot.

x Saját érdekében kísérje figyelme-mel a lapunkban megjelenő városi és egyéb hivatalos hirdeményeket!

x Naményi Gyorsrőiskolában februártól kezdőtanfolyam, Batthyány u. 1. szám.

Tűzifa és szén

szükségletét

özv. Albisi Elek Dezsőné

telepén szerezz be.

Pontos kiszolgálás. Olcsó árak.

Hid u. 16. Közraktár

Telefon: 27-06. telep
14-48. lakás

Színház, Film, Szórakozás

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Csütörtök este 8 órákor: Csókháború.

Pénteken este 8 órákor: Fiatalság bolondság.

Szombaton este 8 órákor: Cirkuszhercegnő.

Nagyszerű rádióközvetítés a Csokonai színházból

A rádió szerdán este helyszíni közvetítést adott a Csokonai Színházról, vezényelt Tolnay Andor társulatának előadásában, a „Csókháború” c. Vadasy-Felher operett aratott nagy sikert a rádióhallgatók körében is.

A színház már a nyolc óra előtti percekben zsúfolásig megtelt. A földszinti jobboldali 1-es és 2-es páholyban foglaltak helyet a rádió kiküldöttjei: Turchányi István, a rádió lektora, aki ezúttal a bemondó szerepét is vállalta, Szabó Sándor és Lőrinszky Gyula mérnökök és Bedi István. Közvetítés előtt nagy izgalom, nehezen sikerül vonalat találni, mindebből természetesen a közönség semmit sem vesz észre, végre megy a vonal, a színpadon Danliss főrendező megadja a jelát, gonggütés és kezdetét veszi a közvetítés. Csodálatosan tisztán, kitűnően hangzik a rádióban beszéd, zene, ének, amint ezt Tolnay direktor, aki hitvesével együtt a főrendezői szobában elhelyezett rádióhallgatja az előadást, elégedetten megállapítja. A kitűnő direktor állandóan pendülzik a színpad és az öltözőben lévő rádió között, hallgatja és nézi az előadást. Hangulat is van, a szereplők kitűnők, a közönség tapsorkánnal jutalmazza a nagyszerű művészteljesítményeket. Márffy Vera szőlőját és Sággyal énekelte tangóját, Földessy, ugyanúgy Lendvay és Burányi minden számát ismételni kell, a remek mulatózó jelenet Kacsari Pista zenekarával robbanó sikert arat. A sok ismétlés, nagy siker eredménye, hogy a harmadik felvonás közvetítésére már nincsen idő, a második felvonással lezárul a közvetítés, melyről Turchányi rádió-lektor is kijelentette, hogy az utóbbi idők legsikerültebb színpadi közvetítése hangzott el a Csokonai Színházból.

SZÍNHÁZI IRODA HÍREI

Utolsó hét! Tegnap hallotta a rádió a „Csókháborút”? Ha még nem nézte meg a színházban, úgy siessen váltsa meg a jegyét és nézze meg, mert ma adják utóljára. Óriási érdeklődés van városszerre a szombat este színpad kerület „Cirkuszhercegnő” nagyoperett előadására, mely egyúttal primadonnaavatási est is lesz. A „Cirkuszhercegnő” címszerepében lép fel Takács Paula, kinek tüneményes hangja el fogja büvölni a közönséget. A parádés előadás szombat este B) bérletben, vasárnap este A) bérletben lesz bemutatva. Pénteken este a hatalmas sikerű „Fiatalság bolondság” kerül színpadra.

Tintával kezelte gyermeke fejéből egy tudatlan házaspár Kapuvárott. Nagy Vince gazdálkodó a szomszédasszony tanácsára gyermeke vérző fejébebe tintát öntött, hogy hamar gyógyuljon. Szerencsére meglátta egy orvos a kékülő gyermeket és így megmentették az életnek. A szülők ellen megindították az eljárást.

A Magyar-Bulgár Társaság ma este 8 órai kezdettel tartja a Gambrius különtermében február havi összejövetelét.

Keresztgyűlést keres és egynapos gyermeke részére segítséget kér egy anya. Egy fiatal artistanő, aki a szülészeti klinikán fekszik egynapos gyermekével, segítséget kér kisfia részére, akinek semmi kelengyije nincsen. Egyben kéri a fiatal anya a jószívű embereket, hogy aki gyermeke keresztgyűlést látogatná, közölje, végtelen hálás lenne ezért. A fiatal anya címét megadja a DEBRECZEN szerkesztőségében.

Megcsúsított a felázott aszfalton a Hatvan uca és Nyugati uca sarkán Csavás Lajos kabai lakos, térszagrúri ügynök és olyan szerencsétlenül zuhant a földre, hogy fejét a kövezet üttette. Csavás Lajos eszméletlenül állapotban maradt a baleset helyén és a mentők súlyos agyrázkódással szállították a sebészeti klinikára.

Gyászrovat

Nagy Mártuska 17. napos korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután négy órákor lesz a Köztemető III. ravatalozó terméből, a római katolikus egyház szertartása szerint. Dankó temetkezés.

Matkó Sándorné sz. Molnár Zsuzsánna temetése ma délelőtt 11 órákor lesz a II. A) ravatalozó teremből. Lakás: Honvédtemető uca 10. Gebauer-cég rendezi.

Steer Gábor nyug. őrnagy temetése ma délután három órákor lesz a Köztemető II. A) ravatalozó terméből. Gebauer-cég rendezi.

Bara Sándor nyug. rendőrtörzs-őrmeister temetése ma 2 órákor lesz a Köztemető III-as ravatalozójából. Gebauer-cég rendezi.

id. Birinyi Imre

földbírtokos, volt ref. egyház presbitere, 83. éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután félhárom órákor lesz a Köztemető diszravatalozó terméből, a ref. egyház szertartása szerint. Lakás: Timár uca 21. Dankó temetkezési vállalat.

polg. Papp Györgyné,

Pózmán Rozália

78. éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután félhárom órákor lesz a Köztemető II. A) ravatalozó terméből, a római kat. szertartással. Lakás: Herceg uca 7. Pusztai temetkezési intézet.

Puskás Juliánna

ny. postasegéd-tiszt, 54. éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután félhárom órákor lesz a Köztemető II. A) ravatalozó terméből, a gör. kat. szertartással. Lakás: Vígkudv Mihály uca 4. Pusztai temetkezési intézet.

Nagy Imre

gazdálkodó 40 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután 3 órákor lesz a Köztemető III. sz. ravatalozó terméből, a ref. szertartással. Lakás: Bellegelő 495. Pusztai temetkezési intézet.

Anyakönyvi hírek

Születések: Csirkés Imre bérlő, H-Böszörmény, fiú Imre. Kocsis Sándor kereskedő, Kishegyesi út 10, leány Katalin. Kiss András napszámos, Perc dűlő 14., leány Erzsébet. Adriány János H-Böszörmény, leány Erzsébet. Eszenyi Miklós földműves, Kadarcas uca 6. fiú József. Kovács János gazd. cseléd, Nagyhegyes 1. B. fiú János. Fodor József bérlő, Bánk 61, fiú József. Pór Sándor MÁV altiszt, Basahalom uca 52., leány Ilona. Holozsi József földműves, Nagyhegyes 35., leány Erzsébet. Oláh László napszámos, Nagyszalonta uca 20., fiú László, Pintye József munkás, Hajó uca 22, fiú Miklós. Nyeste Imre napszámos, Egyek, leány Margit. Szalai Sándor cseléd, Egyek, leány Erzsébet. Lénárt Gábor MÁV kocsirendező, Borsova uca 14., fiú Gábor. Hubik György juhász, Vámospercs, leány Juliánna. Szakál Sándor cseléd, Kishegyesi út 128. fiú Sándor. Bakó István katonai élelmezési munkás, Szoboszlai Papp István uca 24., fiú András. Meggyaszal István cseléd, Ebes 53. fiú István. Takács János MÁV tisztviselő, Szent Anna uca 36., fiú Iván. Jenel Sándor napszámos, Téglavető 3. leány Erzsébet. Czibere László gazdasági cseléd, Bellegelő 288. fiú Miklós. Guttmann Sándor cipőfelső-részkesztő, Cserepes u 13., leány Judit. Vitéz Csaba László tűzoltótiszt, Rákosi Jenő uca 5. leány Mária. Kiss Sándor Kovácsné, Bur-

gondia uca 9., leány Erzsébet.

Eljegyzések: Fésüs Béla MÁV tiszt, Botond uca 3.—Kondor Katalin. Andrássy út 12. Kelemen István mozigépész, Nyíregyháza—Méhész Terézia, Patay uca 18. szám.

Házasságkötések: Nagy Sándor post-tökereskedő, Arany János uca 34.—Grünfeld Margit, Arany János uca 5. Grósz József szabósegéd, Böszörményi út 10.—Ehrnstein Blanka, József kir. herceg uca 63. Ivánka Tóth András kereskedősegéd, Kinlizi uca 75.—Nagy Erzsébet, Közép uca 12. Szűcs Károly fűszerkereskedősegéd—Blaskó Zsófia, Hatvan uca 1. Salánki Sándor földműves, erdő faraktár—Czibere Margit, Vilmos császár körút 76. Bukholcz Lajos gazdálkodó—Szabó Juliánna, Nagy-csere 111. Nánási Zsigmond gépkocsivezető, Bihari uca 6.—Szabó Ilona, Diószegi út 18. Komlósi János férfitiszabósegéd, K. Tóth uca 16.—Bundi Ilona Bessenyei uca 6. Kovács Tibor műszaki tisztviselő, Szoboszlai Papp István uca 29.—Beke Ilona Hildegard, Szeged, Erdélyi András gazd. alkalmazott, Jósika uca 5.—Krizsán Anna, Bellegelő 123. Karap Sándor textilgyári művezető, Mester uca 31.—Barna A. Hadházy uca 27. Jánki József kőművessegéd—Szabó Róza, Ilona uca 6. sz. László Balázs kártyossegéd—Dudás Margit, Bethlen uca 8. Kiss Kálmán villanyszerelősegéd, Ősz uca 11 C.—Pék Juliánna, Szoboszlai Papp István uca 5. szám.

— Diákindulóra írt ki pályázatot Szent-Györgyi Albert, a szegedi egyetem rektora. Szent-Györgyi Albert, a szegedi Horthy Miklós egyetem ezidei rektora, eredeti terv megvalósításán fáradozik. Elhatározta a Nobel-díjas professzor, hogy diákinduló komponálására hívja fel a szegedi egyetem hallgatóit. Nem sokkal ezelőtt meg is jelent a pályázati felhívás, amely tegnap járt le. A diákok a pályázatot a legnagyobb lelkesedéssel fogadták és rengetegen adták be a pályázatukat az első diákindulóra. A zsűri a napokban összeül Szegeden és egymásután fogja meghallgatni a diákinduló tetteket.

Közgazdaság

Terménytözsde. 78 kg-os búza 23.90. rozsa 19.90, 65—66 kilós takarmányárpa 21.60, sórárpa 26.80 P, zab 22.50, finom búzakarpa 16.50—16.95. A többi terményárak változatlanok.

Ferencvárosi sertésvásár. A tegnapi ferencvárosi sertésvásárra felhajtás nem volt. Közvetlenül a vágóhidra 2512 sertés érkezett. A borjúvásáron minőség szerint 84—133 fillért fizettek a borjú elsőly kilójáért.

Debreceni terményárak. Tengeri 20.00—20.50 P, lucerna 10.50—14.00 P széna 5.—9.—, lóhere 9.—, búkköny 7.—, árpa szalma 4.—, cukorrépa 4.50—5.—, s takarmányrépa 2.80 P.

SPORT

DVSC-Nagybányai SE mérkőzés a Diószegi-úton

Érdekes és élvezetes mérkőzésben lesz része vasárnap a debreceni sportközönségnek. A DVSC csapata az egyik legjobb erdélyi egyesületet, a Nagybányai SE-t látja vendégül. A kitűnő nagybányai csapat, mely a Nagyvárad AC-cal egyenlő játékerőt képvisel, teljes együttesével már szombaton megérkezik Jenny Rudolf edző vezetésével Debrecenbe és ellene a DVSC azzal a csapattal játszik, amelyik a tavaszi szezon rajtját kezdte. A mérkőzés a Diószegi úti sporttelepen délután két órai kezdettel kerül lejátszásra.

A DVSC csapata ma délután nagy kétépnyű edzést tart a Diószegi úti pályán, melyen részvesz a teljes első és második csapat. Edzés után összeállítják a Nagybányai SE ellen játszó együttest.

Palotaferradalom tört ki a Játékvezetők Testületében. Állítólagos meglövések miatt — az előléptetésnél — 12 játékvezető kilépett a budapesti JT-ből és hír szerint ezt mások kilépetése is követni fogja. A JT elnöksége nem vette tudomásul a kilépéseket és valószínűleg sikerül békésen elintézni az ügyet.

A DTE vasárnap délután 3 órai

kezdettel rendezti Magoss György téri tornacsarnokában fedett pálya atletikai versenyt. A versenyre meghívott kaptak a kerület összes sportegyesületei, valamint a helybeli és vidéki középiskolák sportkörői. Tekintettel az indulók nagy számára, minden egyes versenyszám nívós küzdelmet és szép sportot ígér.

Városi hirdetések

* A debreceni Városi Zenekoláha a második félévre a beiratkozások február hó elsején megkezdődnek. Beiratkozni lehet az összes fő- és melléktan- szakokra, továbbá zenél- előkészítő (ovoda) tanszakra. Bővebb felvilágosítás a városi zenekolai titkári hivatalban délelőtt 9—11 óráig és délután 3—6 óráig nyerhető. Vár uca 1. sz. telefon: 23-96. szám.

Termények bejelentése. A 6530/1940.

M E számú rendelet az 1941. évi január hó 10-én kelt 290 M E számú rendelet megváltoztatása ügy, hogy azok a tulajdonosok (haszonbérlet, haszonélvezők, javadalmasok), birtokosok, akik 50 kat. holdat meghaladó művelés alatt álló mezőgazdasági ingatlanon gazdálkodnak valamint a malmok, kereskedők, iparüzemek, melyek termény- és örlemény készleteiket folyó évi január hó 31-ig a m. kir. közlélmelési hivatalhoz tartoztak bejelenteni, azok a bejelentett készletekben beállott változást 1941 évi február hó elseje után nem a termelői irodában, hanem a m. kir. közlélmelési hivatalhoz (Budapest, V. Nádor uca 27 szám alatt) tartoznak bejelenteni. A búzakarpa és más erőtakaromány készlet és abban beálló változást mindenki szintén a m. kir. közlélmelési hivatalhoz tartoznak bejelenteni. A borsóban és más erőtakarományban beállott szűkséglet a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetétől igényelhető az ahhoz szükséges vásárlási és szállítási igazolvány is ugyanott szerezhető be. Felhívom tehát a gazdálkodókat és más foglalkozási készlettulajdonosokat, hogy a bejelentett termény és örleménykészleteikben beálló változásokat, vagy esetleg meg bármilyen okból be nem jelentett készleteket 1941 évi február hó 1—8. között Debrecen sz. kir. város közlélmelési ügyosztály termelői irodájában, annál inkább jelentésk be, mert a mulasztást elkövetők két hónapig terjedő elzárással és készletének az államkincstár javára való elkobzással büntetettik. Debrecen, 1941 évi január hó 31. Polgármester.

Hirdetmény. 1100/1941. au. A m. kir.

pénzügyminiszteriumnak — az egyenes adókra vonatkozó egyes törvényes rendelkezések módosításáról és kiegészítéséről szóló 1940. XXII. tc. III. fejezet 16, 17, 18, 20, 21, 23, 24 paragrafusainak és az V. fejezet 40 paragrafusa (1) és (2) bekezdéseinek, valamint a 43. és 44. paragrafusainak végrehajtása tárgyában kiadott 160,000/1940 számú rendelete 12 paragrafus alapján közhírré teszi a városi adóhivatal, hogy az olyan adózó, akinek adóalapja a kereseti adóra, továbbá a jövedelem- és vagyonadóra vonatkozó törvényes rendelkezések szerint új kivételként változatlanul fenntartandó (rögzítendő) lenne, felszólítás nélkül is köteles az adózó február havának végéig szabályszerű adóbevallást adni abban az esetben, ha kereseti, illetőleg jövedelem adóalapja valamely évben a 10,000 pengő, vagy adóalapja pedig a 200,000 pengő túlszaladja —, avagy ha ezt az összeget ugyan nem haladja túl, de az adóalap a különben változatlanul fenntartandó adóalappal szemben annak megállapítása óta legalább ötven százalékkal emelkedett. A törvény e rendelkezésének az a célja, hogyha az adózó jövedelmében, vagy vagyonának értékében olyan változás állott be, amelyről az adózó feltétlenül tud és ez a változás olyan mértékű, hogy jövedelme a 10,000 pengő, vagy vagyonának értéke pedig a 200,000 pengő meghaladja, vagy ha jövedelmének — vagy vagyona értékének ily mértékű változása nem is következik be, azonban az adóalapul szolgáló jövedelem, vagy vagyona értéke a legutóljára megállapított és változatlanul fenntartott adóalap felével emelkedett, köteles a hatóság felhívásának bevétele nélkül önként bevallást adni, február hó végéig. Az az adózó, aki fentiekben megszabott kötelezettségének nem tesz eleget, az adóösszelet kétszeresének

Begfelelő bírsággal sújtandó, melyet a m. kir. adóhivatal az adóval egyszerre állapít meg. A jogkövetkezmények elkerülése céljából az adózó akkor jár el jöhiszeműen, ha már olyan esetekben is önként ad bevallást, amikor az 50 százalékos különbözet nem az adóalapok, hanem a teherterületek nélkül kiszámított tiszta jövedelmek között mutatkozik. — Debrecen, 1941 évi január hó 14. **Városi Adóhivatal.**

Debrecen sz. kir. város adóhivatalától 2300/1941. sz. **Póthírdetmény** a kishaszonbérlet általános kereseti adó alóli állandó adómentessége tárgyában. — A 160.000/1940 VII. P. M. számú rendelet 2. paragrafusa szerint állandóan adómentesek általános kereseti adó alól azon földbérlet, akik az ott előírt feltételek mellett egy község határában legfeljebb annyi földet bérelnek, melynek kataszteri tiszta jövedelme 25 pengőt tesz ki. E rendelettel kapcsolatban kiadott 35026/11/1941-II. pénzügyigazgatósági körrendelet alapján: a 160.000/1940 VII. P. M. számú rendelet 2. paragrafusa szerinti általános kereseti adó alóli mentesség már az 1941 évre is megilleti a folyamatos régi bérleteket

is, amennyiben a hivatkozott rendelkezésben felsorolt feltételek fennállnak. Ezekre a régi bérletekre vonatkozólag a bejelentéseket a városi adóhivatalnál 1941 február hó 15. napjáig kell megtenni. A határidő elmulasztása esetén a mentesség már csak a következő évtől fog figyelembe vétetni. **Városi Adóhivatal.**

A januári petroleumutalványok beváltása. Ertesíti a közlelmezési ügyosztály a város érdeelt lakosságát, hogy a petroleumutalványok 13. és 14. számú szelvényeire az 1941 évi február hónapban összesen egy liter (tíz deciliter) petroleum vásárolható, a petroleum árusításával megbízott kiskereskedőknél, a napi fogyasztói árban. — **A petroleumutalvány 13. számú szelvényére fél liter (5 deciliter), a 14. számú szelvényre fél liter (5 deciliter) petroleum szolgáltatható ki.** A szelvények egyszerre is beválthatók. A petroleumutalványok 13. és 14. számú szelvényei csak a folyó évi február hó 28-ig válthatók be. Az utalvány szelvényeire bármely hatóságilag megbízott petroleumkiskereskedőnél lehet vásárolni. — **Polgármester.**

APRÓHIRDETÉSEK

ALKALMAZÁST nyer férfi

Könyvelő, keresztényt, lehetőleg többévi gyakorlatú — iparvállalat keres. — Ajánlatokat „Mérlegképes” jelígyére a lap kiadójába. 737

Egy hentes tanuló felvétetik. Nagy Lajos hentes, Kassa út 8. sz. 723

Üzletszerző és egy jobb trászú kisasszony — kezdő — kerestetik ingatlanforgalmi irodában. Pataky, Péterfia 53. sz. Udvarban. 787

Gépszakmunkás kerestetik április 1-re. Jelentkezni lehet megfelelő bizonyítvánnyal Stern Samu, Szárhegy gazdaság, Téglyás. 782

Fodrászsegédet, megbízható fiatal jómunkást, felvesz Baksa fodrász, Bethlen u. 29. sz. 784

Kertész, nős (családos) gyümölcsös, konyha- és virágos kert kezelésére, munkálására a város alatti tanyára konvencióra azonnal alkalmazást nyer. — Ajánlatát igénye megjelölésével a kiadóba kérem „Kertész” jelígyére. 773

Külföldi felvétetik — azonnalra, Csemete u. 20. szám. 764

Borbélysegédet, jómunkást, 15-re felveszek. Szakál Gábor, Nagyléta. 767

Könyvelőt, ki többévi gyakorlatú bír, felvesz Piko börgyár május 1-re. 768

Perfekt német fiatal embert vagy nőt 13 éves túhoz egyórát délutáni sétára fizetéssel felveszek. Cím a kiadóban. 769

ALKALMAZÁST keres nő

Fiatlan magános csinos nő elmenne magános úrhoz hávezetónőnek. Esetleg vidékre is. Cím a kiadóban. 766

ALKALMAZÁST nyer nő

Kerékpározni tudó lány felvétetik. Autosophon, Szent Anna u. 5. sz. 763

Cukrászdában kiszolgáló kisasszony, gyakorlatú, felvétetik. Kiss, Batthyány 26. 796

Külföldi, nem iskolakötelest, — azonnalra felveszek. Piac 79. Varróda. 781

Többévi gyakorlatú bíró keresztény nő, ki a gép-, gyorsírás és könyvelésben jártas, adja be ajánlatát Fodor, Szent Anna uca 2. 771

Hölgyfodrász segédlány, perfect, felvétetik. Huszár Endre, Batthyány uca 10. szám. 144

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Bejárónó azonnalra felvétetik. Piac uca 73. I. em. 1. ajtó. 757

Egy mindenes bentlakót felveszek. Zöldfa uca 12. ajtó 6. 147

Bejárónó felvétetik — azonnalra, kefélni tudó. Szent Anna 48. balra 2. ajtó. 792

Főzéshez értő mindenes — bentlakó — felvétetik. Péterfia 4. Cukrászda. 786

Bejáró takarítónő délelőtti órákra felvétetik. Batthyány 9. Keresztépület. 777

Közben lakó 12—14 éves ügyes kisleányt — reggel 7—9-ig takarításra felveszek. Péterfia 10. Trafik. 774

Bejárónót jó bizonyítvánnyal azonnal felveszek. Beresényi uca 61. 4. ajtó. 775

Bejárónó egész napra felvétetik. Sántory, Kufuéz 1. 762

AJÁNLAT

Hölgyek figyelmébe! Tartós Dauert, víz, vasondolást készíttessen Kerékgyártó fodrásznál Püspöki palota, Déli sarok. 1909 2. 23

Legelősebben fest tiszt férfi és női ruhákat Weisz, Arany János u. 29. szám. 1210 vv.

Használt varrógépek — nagy választékban, varrógépresek — minden géphez. Javítások jólállással, Vétel, csere, kölcsönzés. Csapó u. 101. Műszerész. 731 3. 5

Már 10 pengőért kaphat drapériás függönyt, csipkésövet maradókat 360 szélesben, Rozmannál, Rothermere u. 36. szám. 1213 2. 9.

Aranyat, ezüstöt, brilliánsat legmagasabb árban bevált Pollák Endre ékszerész, Hatvan uca 2. szám. 1190 2. 10

Szappannak való zsíradókat szappanra becserelek. Pál János szappanmester, Kőlcsey u. 8. sz. 1278 2. 12.

Zöldség, prima csalóközi, répa, zeller kisinyben, nagyban kapható. Arany János 54. 91 2. 26.

Önkéntes urak egyenruhájukat bizalommal készíttessék Tegdesnél, Kálvin-tér 19. sz., püspöki palota. 1162 2. 8.

Legmagasabb áron veszek aranyat, ezüstöt, s fogaranyat. Almán Sándor aranyműves, — Piac uca 87. 330 2. 28

Mielőtt kabátot, ruhaszükségletét megvarratná, forduljon bizalommal Futó Juliskához, ahol olcsón, szép kivitelben a legújabb divat szerint készítek. Péterfia 37. Szabni, varrni tanítok. 636 3. 2.

KERESLET

Allami vagy Hoffer cseplő, 8-as, jókarban elevátorral megvételre kerestetik. Ajánlatok „Uradalom” jelígyére kiadóba. 724

ÉLELMISZER ITAL

Többféle nemes élőhalak állandóan olcsón kaphatók. Pásti uca 2. szám, halüzlet. 1189 2. 9.

Sógör, ugye jó bor... ?! Hantosnál, a Vígsház mozival szemben. 145

10 mázsa Jonathán a-ma egy tételben is eladó. Telefon: 3003. 758

TÁRS

10 év óta fennálló jól jövedelmező öskeresztény vállalatomhoz 10 ezer pengővel társat keresek, esetleg részvény-társasági alapon 10 ezer pengővel is részt lehet venni. Cím a kiadóban. 761

HANGSZER

Bécsben képzett zongorahangoló olcsón lekiismeretes munkát végez. Ebenstein Márton, Csokonai uca 17. sz. Telefon: 30—89. 248 2. 28.

RÁDIO

Rádiót fokéletesen javít, alakít és modernizál olcsón, gyorsan és felelősséggel. Szabó Lajos műszerész, Csapó uca 86. szám. 635 3. 2.

BÚTOR

Modern háló, ebédlő, konyhaberendezés, antik garnitúra, nagy tükör eladó, részletre is. Kossuth 49. Keresztépület. 414 2. 28.

TÜZELŐ ANYAGOK

Száraz tűzifa- és szén-szükségletét legelősebb napiarban Péterfia 53. alatt szerezheti be. 112 2. 26

AUTÓ MOTOR KEREKPAR

Motorkerékpárt, 100—125 cm³-est keresek megvételre. Csakis prima állapotban lévő jöhet számításba. Ajánlatokat kér állomásfőnök, Berzsgyárt. Megbízottam Debrecenben megtekintli. 760

ÁTADÓ ÜZLET VENDEGLŐ

30 év óta fennálló műszerüzlet betegség miatt átadó. Cím a kiadóban. 785

Női divatszalonomat a térjem áthelyezése miatt átadnám, vagy iparigazolvány jogosult segédembem pénzestársat keresek, főlegesen levő 4 szobás lakással. — Cím a kiadóban. 597

Cukrászüzlet és műhely szerelés, 4 fagyaltkocsi eladó. — Hajdúbüször-mény, Dorogi u. 27. 765

ÜZLET MŰHELY RAKTARHELYISÉG

A város legforgalmasabb részén levő hentes üzlet kiadó. Cegléd u. 1. — Értekezni lehet a péküzletben. 770

KIADÓ LAKÁS két szobás

Kettő szoba, konyhás ucai lakást keres május 1-re állami tisztviselő. Cím a kiadóban. 146

Garzonlakás kettő szoba, előszoba, fürdőszoba különbejárattal kiadó. Csapó u. 43. sz. 793

Kiadó 2, 3, 5 szobás modern lakás májusra. Csapó 40/b. 791

Kiadó esendes udvarban két szoba, előszoba, konyha március 1-re. Eötvös u. 9. 790

KIADÓ LAKÁS háromszobás

3 szobás, fürdőszobás lakás május 1-re kiadó Vígkedvő Mihály u. 17. szám. Értekezhetni Híd uca 4. 768

Ucai kettő szoba, konyha, éléskamara azonnalra is kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 776

KIADÓ LAKÁS nagy

Halastó uca 6. 2000 öles gyümölcsösben két épületben 4 szobás és egyszobás, mellékhelyiséges lakás, istállókkal, göré, baromfiudvar, serfészhalás stb. azonnal kiadó. Varga u. 1. Fél 5. 697

LAKÁST KERES

Május, esetleg április elsajátít keresek száraz, feltétlenül egészséges két, esetleg egyszobás, alápincézett lakást teljes komforttal, lehetőleg a város belső területén. Pontos árajánlatot a lap kiadójában dr. Sz. Rácz címére kérem küldeni. 789

BÚTOROZOTT SZOBA

Bútorozott szoba kiadó. Iskola u. 4. ajtó 3. 754

INGÓSÁG ELADÁS

Ürészoba garnitúrák, szép régi órák, festmények, szőnyegek, stílus bűtorok olcsón szerezhetők be az Ingóság-közvetítőben, Püspöki bérpalota. 1131 vv.

Fotell, henteser, székek, esillár, rádió, sodrony. Nyíl uca 119. sz. Harmadik ajtó. 689

2 darab jó állapotban levő Kóbor kályha eladó. Kút u. 82. 779

Fehér zománcos hajított csőgy, 2 darab éjjeli szekrényrel, sodronnyal eladó. Cím a kiadóban. 772

ELVESZETT

Madonnát ábrázoló gobelinképmegtalálója — vagy nyomravezetője — magas jutalomban részesül. Földényi trafik, Kassa út, tüzelraktanyával szemben. 778

VEGYES

Egy perzsabundát ellopok, nyomravezetője magas jutalomban részesül. Cím a kiadóban. 788

INGATLAN FORGALMI IRODÁK

Eladó házak: Répültérel szemben új adómentes családi ház verandával, melléképületekkel, 500 négyzetögl körüli kerttel áthelyezés miatt sürgősen és minden elfogadható — ártért eladó. Tócskertenben 2 szoba, konyhás melléképületekkel, — adómentes nagy telekkel elköltözés miatt nagyon olcsón kevés pénzzel megvehető. Kishgyesi út végénél új családi ház, istálló, nyári konyha, 200 négyzetögl gyümölcsös ára potom 3000 P. Patay Iroda, Csapó u. 8. szám. 780

Eladó állat Fajtisztá bronzpulyka, tenyészkakas darabja 15 P, tojó 10 P. Tenyésztőjás darabja 50 filléért előjegyezhető Saad Gyuláné államilag ellenőrzött pulvkatenyésztésben. Aradványpuszta. Szabolcs megye. 676 3. 4.

ELADÓ FÖLD

Juhlegelő, kitűnő sziki, 140 kat. hold bodállal, községhez közel azonnal bérbeadó. Ugyanez 220 kat. holdban ez év őszén örökülajdonban eladó. Érteklődés plébános, Nádudvar, Hajdú vm. 442

ELADÓ FÖLD

Pac 7. szám alatt 42 hold jó homokföld tanyával, Debrecenhez 8 kilométerre eladó. Értekezhetni Bethlen uca 30. szám alatt déli órákban. 108 vv

ELADÓ ÁLLAT

Fajtisztá bronzpulyka, tenyészkakas darabja 15 P, tojó 10 P. Tenyésztőjás darabja 50 filléért előjegyezhető Saad Gyuláné államilag ellenőrzött pulvkatenyésztésben. Aradványpuszta. Szabolcs megye. 676 3. 4.

Dienes József

OFB ingatlanforgalmi irodájának hirdetései. Iroda: Bethlen uca 21.

Eladó házak: Csapó uca mellett, Veres uca 5. Négy szobás, fürdőszobás ucai két udvari lakással 18.000 pengő.

Bruckner uca 5. számú ház. Ára: 16.000 pengő.

Bornemissza uca 14. Adómentes, többlakásos 13.000 pengő.

Apaffi uca 5. Ötlakásos 7500 pengő.

Lónyai uca 26. Négy lakással, nagy telekkel 7000 pengő.

Homok uca 68. Jövedelmező, többlakásos, 6300 pengő.

Bíró uca 9. Palatós, három lakással. 4000 pengő.

Honti uca 24/b. Nagytelkű, istállóval. 3000 pengő.

Erdély uca 52. Adómentes szoba-konyhás, 2100 pengő.

Keresek eladó házakat, földeket, telkeket, szőlőket, földbérleteket, nagyobb kiadó lakásokat. **Dienes iroda.** 783

Rákóczi u. 8. számú nagy bérjövödelmü ház üzletekkel eladó. 420 vv

Eladó Kétmalom uca 9. számú családi ház. Négy szobás lakás teljes komforttal. Istálló, nagy udvar. 23.000 P. Megtekinthető délelőtt 11—12 között. Értekezni 24—23 telefonon. 755 vv.

Eladó Baksai u. 6. sz. ház, adómentes, teher van, 3 és 2 szobás. 742

Eladó István út 41/a. 3 lakásos villa nagyon olcsón. Dr. Tippainál, Hajnal u. 13. 73g

FÖLDBÉRLET

Juhlegelő, kitűnő sziki, 140 kat. hold bodállal, községhez közel azonnal bérbeadó. Ugyanez 220 kat. holdban ez év őszén örökülajdonban eladó. Érteklődés plébános, Nádudvar, Hajdú vm. 442

ELADÓ FÖLD

Pac 7. szám alatt 42 hold jó homokföld tanyával, Debrecenhez 8 kilométerre eladó. Értekezhetni Bethlen uca 30. szám alatt déli órákban. 108 vv

ELADÓ ÁLLAT

Fajtisztá bronzpulyka, tenyészkakas darabja 15 P, tojó 10 P. Tenyésztőjás darabja 50 filléért előjegyezhető Saad Gyuláné államilag ellenőrzött pulvkatenyésztésben. Aradványpuszta. Szabolcs megye. 676 3. 4.

Bemutatók feloldó PÁLFI JÓZSEF Kiadóért feloldó 091. SZIGETHY GYULA igazgató Kijelölés és nyomja a NYSTANTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RESZVÉNYTÁRSASÁG Feloldó nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY